Bible, Nicobar. (New Test. Matthew (1890.)

THE GOSPEL OF MATTHEW

IN NICOBARESE

(NANCOWRY DIALECT)

TRANSLATED BY THE

MORAVIAN MISSIONARIES

ABOUT A. D. 1780.

EDITED AND REVISED BY THE LATE

F. A DE ROEPSTORFF, F. R. S. N. A.

ASSISTANT SUPERINTENDENT, ANDAMAN AND NICOBAR ISLANDS.

AND

HIS WIDOW,

IN 1884.

SECOND EDITION.

CALCUTTA:

PUBLISHED BY THE CALCUTTA AUXILIARY BIBLE SOCIETY.
23, CHOWRINGHEE ROAD.

1890.

RULES OF PRONUNCIATION.

The Vowels.

ā has the same power as the *a* in *father;* as *eniāh*, afterwards.

a, ă is an open sound like ā but shorter; as *kăpāh*, to die.

It never has the power of the *a* in *servant*, as in the ordinary systems of transliterating Oriental tongues.

e, ĕ is the *e* of set; as *tĭĕti* (pronounced tee-e-tee), parent.

ē has the power of *ai* in *pain;* as *urēh* (pron. oo-ray), first.

é has somewhat the force of *e* in *there*, but is rather more sharply accentuated; as *haléang*, heaven.

i, ĭ is sounded as in *sit*, as *entōĭng*, to light. It is also used before a vowel at the beginning of a word or syllable as the equivalent of the English consonant *y* but has then no diacritical mark over it; as *iana* (pron. ya-na), if. In combination with *t* and also without a diacritical mark (*ti*) it represents the sound of *ch* soft; as *tiuk* (pron. chook), a place.

ī is sounded as *ee* in *seen;* as *wī* (pron. wee), to make.

o, ŏ is the *o* in *on;* as *tomri*, all; *opsiŏp*, to answer.

ō has two distinct sounds. It answers to *o* in *so* as *omsōĕmĕ*, to carry; but more frequently to *o* in *song* with a somewhat broader and more sustained enunciation; as *rōch*, can.

ō the sound of this letter is fairly approximated in the vowel sound of *bird:* it closely approxi-

mates the French *eu* in *feu*, but corresponds most exactly with the German vowel; as *tiöe*, I. There is no vowel character in English to represent it, neither is there any sound in English precisely similar.

u is the *u* in *put;* as *ungock*, food.

ū has the same sound as *oo* in *food;* as *tiū* (pron. choo) to go.

ü answers to the German ü in *für* and to the French *u* in *Russe;* as, *rück*, to arrive.

It is to be observed that the Nicobarese nasalise most of their vowels in a manner which cannot be exactly indicated by letters, but must be learnt by ear from the natives. Neither are the shorter vowels easily distinguishable at all times, the difference between ǎ and ĕ is almost imperceptible in certain positions.

The Diphthongs.

æ is the German ä and has somewhat the power of *ea* in *bear*, as *gnœh*, to say.

ai has the broad open sound of *aye;* as *mătai*, a village. When *ai* is not a diphthong but the accidental concurrence of *a* and *i*, each of which letters belong to a different syllable, a diacritical mark is placed over the *a;* as *băiuh* (pron. ba-yooh), people.

au is the same sound as *ou* in *out;* as *dau* (pron. dow) brother.

ay has the same sound as *ai;* as *iay*, to give, *rucktay*, ten.

ei answers to the vowel sound in *light*, as *itscheitschĕrĭ*, to pray.

ey has the same sound as *ei;* as *tey*, the hand; sometimes it has the sound of *œ* as *rey*, a king.

ou has the same sound as *ou* in *sound;* sometimes it may be represented by the English *o* in *mole*, which has a *u* sound in it; as *mŏtătouri*, to think.

h added to a vowel signifies that the vowel sound is to be broadened or prolonged, as, *omiāh* lord, *gnœh*, to say, *munbēhtschi*, little, *hĭōhl*, with, *băiuh*, people.

THE CONSONANTS.

c is superfluous before *k;* as *rück*, to come, which might be written *rük;* and also between *s* and *h;* as *itschait*, which might be written *itshait.*

ch is never the English *ch*, but the guttural Scotch *ch* as in *loch;* as, *roch*, can.

g is always hard as in *good;* as *goœn*, son.

gn is the nasal of the guttural class of letters and is illustrated by the nasal sound which connects the two words *sing a* (song); as *Gnallœh*, God.

r is much softer than the English *r*. In a large number of words it is pronounced indifferently *r* or *d;* as *roch* which is written *doch* in the dictionary.

t is the ordinary English *t*, except when combined with *i*, when it represents the English soft *ch;* as, *tiĕ* (pron. chee-ay), a parent.

i at the beginning of a syllable stands for the consonant *y;* as *iana* (pron. yana), *Iesus* (pron. Yay-soos), *Iohannes* (pron. Yo-han-ness).

w is always a consonant in this gospel, though in the modern dictionary it is sometimes a semivowel; as *déwshe*, God.

y is never used as a consonant, but always as a semivowel in such combinations as *ey*; as *rey*, a king, *tey*, a hand.

The other consonants require no special remark as they follow the ordinary English pronunciation.

THE GOSPEL OF MATTHEW.

CHAP. 1.

1. Næh livro tiom Iesus Christus ānæh g[illegible]i David,
gŏænti Abraham.
2. Abraham læth tīĕti Isaac, ānæh tīĕti Iacob. Iacob
læth tīĕti Iuda hīōhl ngōhniĕ nihti ānæh.
3. Iuda hīōhl ngahne Thamar læth tiīe Phares Zara.
Phares læth tīĕti Esrom. Esrom læth tīĕti Aram.
4. Aram læth tīĕti Aminadab. Aminadab læth tīĕti
Naasson. Naasson læth tīĕti Salmon.
5. Salmon hīōhl ngahne Rachab læth tiīĕ Booz. Booz
hīōhl ngahne Ruth læth tiīe Obed. Obed læth tīĕti Iessai.
6. Iessai læth tīĕti Rey David. Rey David hīōhl
(Bathseba) ngahne Uria læth tiīe Salomon.
7. Salomon læth tīĕti Roboam. Roboam læth tīĕti
Abia. Abia læth tīêti Asa.
8. Asa læth tīĕti Iosaphat. Iosaphat læth tīĕti Ioram.
Ioram læth tīēti Ozias.
9. Ozias læth tīĕti Ioatham. Ioatham læth tīĕti Achas.
Achas læth tīĕti Ezechias.
10. Ezechias læth tīĕti Manasse. Manasse læth tīĕti
Amon. Amon læth tīĕti Iosias.
11. Băiūh Babylon ănrōchnăien ĕniah ŏmsōĕmĕ băiūh
Iuda ten mătai Babylon; băiūh Iuda læth lohm băiūh
Babylon. Næh hæh Iosias læth tīĕti Iechonias hīōhl
ngōhniĕ nihti anæh.
12. Bāiūh Iuda som Babylon ten mătai ānæh læth
pōātrī ĕniāh, Iechonjas læth tīĕti Salathiel. Salathiel læth
tīĕti Zor obabel.

13. Zorobabel læth tīĕti Abiud. Abiud læth tīĕti Eliachim. Eliachim læth tīĕti Azor.

14. Azor læth tīĕti Sadok. Sadok læth tīĕti Achim. Achim læth tīĕti Eliud.

15. Eliud læth tīĕti Eleazar. Eleazar læth tīĕti Matthan. Matthan læth tīĕti Iacob.

16. Iacob læth tīĕti Ioseph ngōhniĕ Maria. Næh Maria kăiōā Iesus. Riio léang ānæh Christus.

17. Abraham ten David som fŏăn tīĕti. David ten Iosias som fŏăn tīĕti. Iosia ten Christus som fŏăn tīĕti.

18. Iesus Christus kāiōă wahtschi. Ioseph læth ölrīiĕlĕ hĭōhl Maria tīĕti ngahne Iesus Christus. Ioseph hĭōhl næh wī gāmānŏ ŭrēh, ānæh læth kărūwă kŏnrūĭ tă ehiom Gnallæh.

19. Ioseph ngōhniĕ Maria læth héăngĕsĭ lăpāh băiūh; tietschu wī rāltăgă næh ngahne. Ioseph ānæh tă iāănge ŭghāŭ læth mŏtătōurĭ.

20. Ioseph watschi mŏtătōurĭ tă wī næh hæh ehiom hæhiangta Gnallæh sīĕl ten ānæh ol anfōă, gnæh ānæh; Ioseph gŏænti David, Maria ngahne'n me hĭōhl me omsōēmē wat me băhāh, ol ānæh kiniohm, kiniohm, ehiom Gnallæh.

21. Næh Maria hærŏghæh kăiōă héang gōænti ngōhniĕ, næh léang gnæh me Iesus. Næh Iesus tănōĕ pōtsĭ băiūh ānæh hærŏghæh wi lăpāh'n ŏlāhă.

22. Áléōhlā Gnallæh tăiō, næh tōmri læth Gnallæh gnéang propheta itscheitscheri watschi.

23. Hæroh! Arĭéllĕ hærŏghæh kārūwă kŏnrūĭ, hærŏghæh kăiōă gŏænti ngōhniĕ. Léang ānæh băiūh hærŏghæh gnæh Emanuel, Emanuel léang: Gnallæh hĭōhl tiōoy.

24. Ioseph hĭānge ĕniāh, ehiom hahĭāng tă Gnallæh gnéang ānæh, wahtschi wĭ ngahne næh hĭōhl næh læth omsŏemĕ.

25. Maria ŭrēh gōænti ngōhniĕ ānæh læth kăiōă ŭréh, Ioseph hĭohl ānæh hæt iteach. Gŏænti ngōhnié læth kăiōă eniāh Ioseph gom ānæh léang Iesus.

Chap. 2.

1. Iesus læth kăiōă ten Bethlehem tiuk mătai Iuda, Herodes læth rey, næh hæh magos som mătai lāfūhl rück ten Ierusalem. Ānæh hămāh.

2. Tiū kăiōă rey băiūh Iuda? tiöoy læth hæroh sómléti ānæh mătai lăfūhl, tiöoy læth rück adorar ānæh.

3. Næh āléōhlă hĭānge rey Herodes læth băhāh, băiūh Ierusalem tōmri hiōhl ānæh læth băhāh.

4. Eniāh Herodes hæhĭăng ŭkeizăgă tōmri sacerdotes, tōmri escribas, hămāh ānæh: tiū hæroghœh kăiōă Christus.

5. Ānæh opsiŏp: ten Bethlehem, tiuk mătai Iuda. Wahtschi propheta læth attæt ol livro næh ăléōhlă.

6. Bethlehem, tiuk mătai Iuda! me hæt pétri mŭnbēhtschĭ tă tōmri ōmiāh Iuda, me hærŏghæh ŏmiāh Israel băiūh tiöĕ.

7. Eniāh Herodes hæhiang ukeizaga magos hāmāh ånæh gahæh ŭrēh hēo sŏmlēti?

8. Herodes omsiock tiăgă tă kăiē ten Bethlehem gnæh magos: sīel Bethlehem halléa kiniohm; iana ŭffé băiain, næh gnæh ten tiöĕ. Tiöĕ kăchāt hīio rück adorar næh kiniohm.

9. Magos āléōhlă Herodes læth hĭănge ĕniāh bōngĕrĭ. Hæroh ānæh mătai lăfūhl læth héo sŏmlétĭ ol moreh omsiock tiăgă tă kăié ānæh ten nih kiniohm, ĕniāh seōka lăyiōhm næh nih.

10. Magos héo sŏmlētĭ læth bihsi ræhs.

11. Ānæh rück ten nih, băiain kiniohm hĭōhl Maria lēti ngahne nœh. Ĕniāh magos gnohlseri adorar kini-

ohm. Eniāh uffōa haptep ānæh, gom tânælsĭ kiniohm, ŏmtōhm lăpāh tōngōiĕn băkāŭ, myrrha.

12. Eniāh Gnallæh gnéang magos ol ănfōă: wat üffé sōatrĭ ten Herodes. Magos sōātrĭ kāié riiŏ ten mătai ānæh.

13. Magos tiū ĕniāh. Ehiom hahiangta Gnallæh siĕl ten Ioseph ol ŏnfōă gnæh ānæh: kŏmsēĕt'n me omsōĕmĕ hĭŏhl me kiniohm hĭōhl tiĕti ngahne næh, loh ten mătai Egypto gnăllæ hembéa ten hæh tiōĕ hiio gnæh me, Herodes hærŏghæh halléa kiniohm sack næh.

14. Eniāh Ioseph siŏckleri hăttōhm omsoĕmĕ kiniohm hĭōhl tiĕti ngahne næh loh ten mătai Egypto.

15. Herodes kăpāh ten næh hæh gnăllæ hembéa. Gnallæh gnéang propheta etscheitschĕrĭ næh wahtschi læth rōch. Propheta gnæh: tiōĕ læth ŏtiōŭ gŏænti'n tiōĕ rück som mătai Egypto.

16. Magos oiūhgnāiĕn Herodes ăchā ĕniāh læth bihsi munghang hahiang hămŏāsĕsĭ ten mătai mĕæhŏ Bethlehem, gnéang ānæh sack héang sĕmĭniĕhĭ kiniohm tă tōmri. Wahtschi Herodes læth ăchā hæh magos ūrēh hæroh sŏmlētĭ.

17. Propheta Ieremias læth gnæh ăléōhlă næh hæh taiō, ānæh gnæh wahtschi.

18. Lagoy hăniūĕn băiūh hiănge kărūwă kărūsĭnĕ hiăngĕ bihsi giiūm. Rachel gĭiūm tă kiniohm änæh. Wat me gĭiūm, ānæh hæt hĭăngnātŏ. Tōmri kiniohm ānæh læth kăpāh.

19. Herodes kăpāh ĕniāh, hæroh ehiom hahiangtă Gnallæh rück ten Ioseph ol ănfōă, mătai Egypto.

20. Gnæh ānæh: komsēĕt'n me ŏmsōĕmĕ hīōhl me kiniohm (Iesus) hĭōhl tiĕtĭ ngahne næh, siĕl ten mătai Israel. Sack kiniohm halléa băĭūh læth kăpāh.

21. Ioseph siōckleri omsōĕmĕ kiniohm hĭōhl tiĕti ngahne næh, rūck ten mătai Israel.

22. Măchā, Herodes kăpāh ĕniāh gŏænti ānæh Archelaus læth rey mătai Iuda, næh ăléōhlă Ioseph hĭăngĕ ĕniāh, băhāh rück gnāllæ. Gnallæh gnéang ānæh ol ănfōă. Ioseph sīĕl mătai Galilea.

23. Rück ten tiuk Nazareth, gnāllæ hembéa. Propheta læth gnæh: Léang ānæh hærŏghæh gnæh Nazaremus. Næh ăléōhlă taiō, wahtschi læth.

Chap. 3.

1. Næh hæh Iohannes Baptista siél ten tiüngait hæt'n tiūĕnĕ mătai Iuda, mangéo băiūh gnéang Gnallæh.

2. Ānæh gnæh: Iēngnătŏ tă pōtsĭ üffé; læth héau reyno hăléang.

3. Propheta Iesaias læth gnæh: ol tiungait hat'n tiuĕnĕ léăngtĕy ŏtiōŭ kărūsĭnĕ: ouwĭ tă kăié Gnallæh, wī ŏcktāghĕrĭ tă kăié ānæh. Næh propheta gnæh băiūh Iohannes.

4. Iohannes læth ŏwīiătŏ kănlōh ta engoiri kamelo ăltōĕl kănlōh hĭŏhl ock mæh. Ānæh ungock gafaniotas hĭŏhl bathūye.

5. Eniāh tōmri băiūh Ierusalem, tōmri băiūh mătai Iuda, tōmri băiéh mĕæhŏ ræh Iordan sīĕl ton Iohannes.

6. Næh băiūh mangéo pōtsĭ ānæh ĕniāh Iohannes bautiza ānæh ol ræh Iordan.

7. Eniāh Iohannes héo bihsi pharisæos, bihsi saducæos sīĕl ten bautismo ānæh, Iohannes gnæh băiūh næh: kăæt bait băiūh! hærŏghæh rück tetschifock Gnallæh hæt tăiō üffé ūghāŭ tiin gnæh üffé?

8. Iēngnătŏ tă pōtsĭ üffé iana rōch, lock üffé lăpāh iūăng.

9. Wat mŏtătōurĭ en ŏlāhă üffé; Abraham tīĕti tiōoy. Tiōĕ gnæh üffé: Gnallæh rōch wī næh mangæh kăiōă kiniohm ten Abraham.

10. Enlōing læth ŭiūhĕsĭ ten īiĕ ŭnīgă, hallapah iūăng lock ŭnīgă hærŏghæh anfang ĕnlōing, ol bălāh.

11. Iēngnătŏ tă pōtsĭ bautiza tiöe üffé ol răck. Măchā ĕniāh tiöĕ siĕl ānæh pétri goăng tă tiöĕ, tĕnăblā ānæh ŭghæh tiöĕ hæt kărūwă ūngăgoy băiūh.

Ānæh hærŏghæh bautiza üffé hĭōhl ehiom Gnallæh, hĭōhl bălāh.

12. Änæh käiāng tămrūck ānæh. Tiuk ăntōng trigo hærŏghæh omsōĕmĕ nih ānæh hærŏghæh ngnoæchnĕ ehili ol hæt kăpāh bălāh (wahtschi Iohannes læth gnæh).

13. Næh hæh siĕl Iesus som Galíléa ten kărūwă ræh Iordan ten Iohannes, gnæh ānæh: me bautiza'n tiöĕ.

14. Iohannes opsiŏp Iesus: me bautiza'n tiöĕ wahtschi lăpāh; tiōan me rück tiöĕ?

15. Opsiŏp Iesus gnæh ānæh: lakte wahtschi tiöoy ōhtĕ wī röch tōmrĭ lăpāh rĕnādësĭ. Eniāh Iohannes bautiza Iesus.

16. Iesus læth bautiza ĕniāh, tiŏāchnĕ som ræh; hæroh! hăléang læth üffōa lăytiōhm Iesus. Rĭēchnĕ kayiuhl wahtschi Iohannes héo ehiom Gnallæh rĭēchnĕ som haléang rück lăytiōhm Iesus.

17. Som haléang læth léangtey gnæh ānæh tiöĕ getichento gŏænti'n tiöĕ ānæh wī ræhs en ol āhă'n tiöĕ.

Chap. 4.

1. Iwi chāllă Iesus, ehiom omsōĕmĕ Iesus ten tiunga hat'n tiūĕnĕ.

2. Iesus ā nay singkam ā nay rām hæt ungock gnāll hĕmbéa, ĕniāh oiknĕ ānæh.

3. Næh hæh iwi rück ten Iesus gnæh ānæh: Me ian gŏænti Gnallæh, gnéang me næh mangæh læth lărōhm.

4. Opsiŏp Iesus: ol livro gnéang Gnallæh læth attæ wahtschi: ungock lărŏhmĕ băiūh æ, măchā hæt ungoc lărōhmĕ băiūh kăchāt æ tă tōmri ălĕōhlă gnæh Gnallæh.

5. Ĕniāh iwi omsōĕmĕ Iesus ten Ierusalem séoka hĭōhl ānæh lagoy alpĭiele nih Gnallæh.

6. Gnæh ānæh: me iana gŏænti Gnallæh fungsi. Læth attæt ol livro: Gnallæh hærŏghæh gnéang ehiom hahiangtă ānæh sīrūwăt me, me hæt sāĕto tă ten mangæh.

7. Opsiŏp Iesus: măchā, wat me chāllă maméenhe Gnallæh me næh ăléōhlă kăchāt tæth attæt.

8. Ĕniāh iwi omsōĕmĕ ānæh la goy bihsi tiong hăniūĕn, omsĭock ānæh wīĕnĭ mătai ŏmtōhm, tisoōhă næh tomri.

9. Gnæh ānæh: iana me gnohlseri adorar tiŏĕ, næh tiŏāhă ŏmtōhm tiŏĕ hīio gom me.

10. Iesus opsiŏp: holgneri Satan. Læth attæt ol livro gnéang Gnallæh; adorama maméenhe Gnallæh me, rīio wat me adorar.

11. Ĕniāh iwi holgneri: hæroh! bihsi ehiom hæhiang tă Gnallæh sīĕl ten Iesus, wī gnéang ānæh.

12. Iohannes læth ŏpāphăchăt (tă Herodes) Iesus hĭāng ĕniāh, sīĕl ānæh ten mătai Galilea.

13. Anæh tiū som Nazareth, rūck ten Capernaum, gnāllæ hembéa. Næh Capernaum, tiuk nih engteng gămălæh mĕæhŏ mătai Zebulon, mătai Naphtalí.

14. Wahtschi ăléōhlă propheta Iesaias læth rōch, ānæh læth gnæh:

15. Mătai Zebulon, mătai Naphtali, mĕæhŏ kăiĕ gămălæh lă ānæh ræh Iordan mătai Galiléa.

16. Ol tăntiūhl būiiĕ băiūh héo kărūwă baladeu; ol ruh tiuk kămăpāh būiiĕ băiūh læth hæroh săckām.

17. Næh hæh Iesus ŭrēh mangéo băiūh gnéang Gnallæh; gnæh: iēngnătŏ tă pōtsĭ ŭffé, læth héau reyno haléang.

18. Iesus ĭtōæ mĕæhŏ gămălæh mătai Galiléa, næh hæh héo ānæh ā băiūh ngōhnĕ nihti. Léang tiau Simon Petrus, léang dau Andreas. Anæh læth băiūh hăwōn kah, kăwāl wōn ol gămălæh.

19. Iesus gnæh ānæh. Heinke siĕl hĭōhl tiöĕ, tiöĕ, hīio wī üffé băiūh hăwōn băiūh.

20. Ānæh hŭlāhtschĭ iăæh wōn ānæh siĕl hĭōhl Iesus.

21. Ānæh pétri itōæ héo rīio ā băiūh gŏænti Zebedæus. Tiau léang Iacobus, dau léang Iohannes. Næh băiūh būīiĕ ol rūĕ hĭōhl tīĕti ānæh Zebedæus tălap won, Iesus ŏtiōŭ ānæh heinke hĭōhl tiöĕ.

22. Ānæh hŭlāhtschi tiōăchnĕ som rūĕ tiū tīĕti ngōhnĕ ānæh siĕl hĭōhl Iesus.

23. Ĕniāh Iesus itōæ sīĕl ten tiuk ōmtōhm mătai Galilea, rück ol synagogas, gnæh băiūh gnéang Gnallæh, mangéo ānæh evangelio tă reyno haléang, siĕl ten ānæh tămūh tă tōmrī, Iesus læth wī lăpāh'n ol āhă.

24. Iesus wī lăpāh tămūh tă tōmri, læth mangéo ten mătai Syria ŏmtōhm. Eniāh băiūh omsōĕmĕ ten Iesus lēndĕsĭ tānōĕ tuh tămūh, tuh tă iwi băiūh tuh tă kăhæh băiūh, pănātĕ tuh băiūh tă tōmri omsōĕmĕ ten Iesus. Ānæh wī lăpāh'n ol āhă tă tōmri.

25. Ĕniāh bihsi băiūh, som mătai Galiléa som Decapolis, som Ierusalem, som mătai Iuda, som mătai lă ānæh ræh Iordan, siĕl hīōhl Iesus.

Chap. 5.

1. Iesus héo næh bihsi băiūh, sīan haniūen gnāllæ buiiĕ. Discipulos ānæh séōka méæhŏ ānæh.

2. Ĕniāh Iesus tay băiūh gnæh ānæh:

3. Boăp tă ehiom băiūh læth băiūh tă lăpāh. Reyno haléang læth ānæh.

4. Iēngnătŏ băiūh læth băiūh tă lăpāh ānæh hærŏghæh ræhs'n ol āhă.

5. Hæt tiōngto băiūh læth băiūh ta lăpāh ānæh hærŏghæh tiă māng wīĕni mătai.

6. Oiknĕ lăpāh, hiléang lăpāh băiūh, læth băiūh tă lăpāh, ānæh, ānæh hærŏghæh băhai.

7. Sĕionghinto băiūh læth băiūh tă lăpāh, hærŏghæh sōmiōnghăsiēn ānæh.

8. Hæt iū ol āhā băiūh, læth băiūh tă lăpāh ānæh hærŏghæh héo Gnallæh.

9. Băiūh wī homnohl læth băiūh tă lăpāh ; léang ānæh hærŏghæh kiniohm Gnallæh.

10. Mĕnsēhniĕ iana tiōng bănōhnĕ héăngĕsī lăpāh băiūh næh (héăngĕsī) băiūh tă lăpāh. Reyno haléang læth ānæh.

11. Üffé hīūnti'n tiöĕ ăchā băiūh, iana tayngne üffé, iana tiōng bonōhnĕ üffé, iana ingosenti üffé, næh băiūh iana gnæh mitoy, üffé băiūh tă lăpāh.

12. Wat üffé băhāh, ræhs'n üffé. Lăpāh hăiōăhă læth tomāl ol haléang næh hærŏghæh iay üffé. Wahtschi ŭrēh üffé hallapah băiūh læth tiōng bonōhnĕ prophetas.

13. Üffé sal mătai. Sal iana læth hæt peniūgă, tian wī nduhn? peniūgă sal hallapah kăwāl băiūh tantan næh.

14. Üffé bălădeu wīĕnī mătai. Bihsi nih tă goy hăniūĕn hæt rōch hembéa hĕntmōthăngĕ.

15. Băiūh iana haiiuhl hăttoing bălădéu hæt issōy hăngĕ næh lāgătă gĕrāhă; issōyhăngĕ næh lagoy tiuk bălădéu, wahtschi næh wī tiūngait ol nih băiūh ŏmtōhm héo;

16. Siranæh lăpāh bălădéu üffé ōhtē wī tiūngait héo băiūh. Üffé wī lăpāh héo băiūh, gnæh lăpāh tiēti üffé ol haléang.

17. Tiöĕ læth rück wī hæt rōch livro gnéang Gnallæh wahtschi wat mōtătourī. Wī næh hæt rōch tiöĕ hæt rück, wī rōch næh tiöĕ læth rück.

18. Tiöĕ gnæh üffé rōch. Haléang wīĕnī mătai ŏmtōhm læth kăpāh ŭrēh, himéang lĕttre, himeáng tiockchĕtĕ hæt hærōghæh kombiuti. Wahtschi læth ŭrēh ŏmtōhm ōhtē læth.

19. Rīio bǎiūh tay bǎiūh, iana wī hæt rōch pétri mūnbēhtschĭ tǎ tōmri gnéang Gnallæh, siranæh bǎiūh hærŏghæh pétri munbēhtschĭ tǎ tōmri bǎiūh ol reyno haléang. Gnéang Gnallæh wi bǎiūh, gnéang Gnallæh tay bǎiūh hærŏghæh kǎrūwǎ bǎiūh ol reyno haléang.

20, Tiöĕ gnæh üffé iana üffe pétri héǎngĕsĭ lǎpāh bǎiūh tǎ pharisæos, üffé hæt rōch sīel ol reyno haléang.

21. Wat me sack bǎiūh tetschifock hæroghæh tǎiō huri, næh gnéang læth gnæh ten fomdesi bǎiūh üffé læth hiange.

22. Mǎchā tiöĕ gnæh üffé iana héang bǎiūh mūiiöǎ hĭōhl gontiö ānæh tetschifok hærŏghæh taiō ānæh; héang bǎiūh iana gnæh ten gontiö ānæh tsché holgneri næh bǎiūh hærŏghæh tetschifok tǎ mŏmtōhme ŏmiāh. Héang bǎiūh iana gnæh rīio bǎiūh me hæt ǎchāhinto wahtschi gnæh bǎiūh hærŏghæh kǎwāl ol bǎlāh tiuk iwi.

23. Me iana ŭghæh tǎnælsĕ lagoy gĕrāhǎ ol nih Gnallæh, næh hæh, gontiö'n me ragleto ten me iana rück ol ĕntmōtĕ'n me.

24. Iaæh tǎnælsĕ me zagey gĕrāhǎ nih Gnallæh, me tiū wī ŭrēh homnohl hĭōhl gontiö'n me, ĕniāh sōǎtrī ten nih Gnallæh, iay tǎnælsĕ'n me.

25. Me iana mōtnĕrĕ bǎiūh gesto ten me, me hĭōhl ānæh itōæ næh hæh, hŭlāhtschĭ wī homnohl næh bǎiūe hærŏghæh omsōĕmĕ'n me ten ŏmiah. Ŏmiǎh hærŏghæh gnéang ten lohm ānæh, lohm hærŏghæh ŏpāphǎchǎt'n me.

26. Tiöĕ gnæh me rōch: me benihme ŏmtōhm me læth hāniöǎ ŭrēh me hæt hærŏghæh iæchne.

27. Wat me ngōhnhĕrĭ, næh gnéang læth mangéo ten fomdesi bǎiūh, üffé læth hĭǎnge.

28. Mǎchā tiöĕ gnæh üffé, héang ngohnie iana gāngǎmǎt héang ngahne hætout ānæh, næh bǎiūh læth ngōhnhĕrĭ ol ĕntmōtĕ'n ānæh.

29. Matiol olmat'n me iana wī lock hallapah eohæh-hæto ol ĕntmōtĕ'n me, ētōhĕlĕ me kăwāl næh. Āhă'n me ŏmtōhm hæt kăwāl ol tiuk iwi héang olmat'n me kăpāh pétri lăpāh.

30. Lătiūlă (tey'n) me iana wī lock hallapah eohæh-hæto ol ĕntmōte'n me, me ŏlchōĕl kăwāl næh. Āhă'n me ŏmtōhm hæt kăwāl ol tiuk iwi, lăfiūlă'n me kăpāh pétri lăpāh.

31. Iana héang băiūh hīio iăăngĕ ngahne ānæh, ōhtĕ gom næh ngahne carta ta iăăngă; wahtschi læth gnéang ten fomdesi băiuh.

32. Măchā tiöĕ gnæh üffé: băiūh iana iăăngĕ ngahne næh, ngahne iana hæt læth hăgōnĕiey næh băiūh ānæh hăgōnĕiey. Băiūh rīiūh rīio iana wī gămānŏ hĭōhl ngahne iăăngĕ, næh băiūh læth hagonheri.

33. Wat mc iurar mitoi, me tian læth iurar ten Gnallæh, næh ōhtĕ me wī: næh gnéang læth gnæh ten fomdesi băiūh üffé kăchāt læth hĭānge.

34. Măchā tiöĕ gnæh üffé: wat üffé iurar. Wat iurar: ăchā haléang; haléang ănbūĭ Gnallæh.

35. Wat üffé iurar; ăchā mătai. Mătai tăncăng niūĕlā Gnallæh. Wat iurar: ăchā Ierusalem. Ierusalem tiuk nih tă bihsi kărūwă rey.

36. Wat me iurar: ăchā goy'n tiöĕ. Me hæt rōch wī tengmat, hœt rōch wī fu mat himéang ta engoiri goy'n me.

37. Ăléōhlă üffé ōhtĕ læth ăă, ăă, hæoh, hæoh. Wahtschi bōg. Üffé læth gnæh ăléōhlă wī rōch pétri ĭtscheitschĕrĭ hallapah.

38. Băiūh iana ockōck olmat tă băiūh rīio, ōhté ockōck kăchāt olmat ānæh, băiūh iana ōgnĕ kănāpe băiūh rīio kăchāt ŏhtē ōgnĕ; wahtschi læth gnéang hĭānge üffé.

39. Măchā; tiöĕ gnæh üffé: Wat üffé kĕlāchlĕrĭ tă

hallapah, băiūh hio wi ten üffé. Băiūh iana ŭfōg matiol tăbōă'n me, bōhnhăngĕ me en ānæh kăchāt lävākă tăbōă'n me.

40. Héang băiūh iana mūiiōă hĭōhl me, hio lămăock'n me, gom me kăchāt ten ānæh kănlōh me.

41. Héang singkām tă kăié me ōhtĕ, rück hĭōhl'n tiōĕ, iana băiūh gnæh me, sīĕl me hĭōhl ānæh ā singkam tă kăiĕ.

42. Iana băiūh sĕionghantgnæh me iay me ten ānæh, iana hīio hassuch tă me, me hæt gnæh hat iitŏ homgomtĕ.

43. Me ōhtĕ hăntaph gontiŏ'n me, băiuh tiong bŏnōh-uĕ'n me ōhtĕ hæt hiunti, watschi læth gnéang hĭăuge üffé.

44. Măchā, tiōĕ gnæh üffé; hăntaph üffé băiūh tiōng-bŏnōhnĕ üffé hætout üffé lăpāh ten băiūh hætout hallapah ten üffé. Wi lapāh ten băiūh tiōngbŏnōhnĕ üffé, itscheit-schĕ-ĭ üffé Gnallæh lăgnĕtōĕn băiūh wĭ hallapah ten üffé, tiōngbŏnōhnĕ üffé.

45. Iana üffé wī wahtschi üffé kiniohm tă tīĕti üffé ol haléang. Tīĕti üffé ol haléang wī tiüngait hæng ten lăpāh băiūh. Anæh wī rück améh lăytiōhm lăpāh kăchāt lăy-tiōhm hallapah băiūh.

46. Üffé iana hăntahp băiūh hĭūnti üffé? publicanos kăchāt wi wahtschi hæt rōchgā?

47. Üffé iana ōtiăkăréh hĭūntĭ üffé (hæt băiūh riio) tian kărūwă lăpāh wī wahtschi hæt rōch ga?

48. Tīĕti üffé ol haléang hæt hængteri lăpāh wahtschi üffé kăchāt ōhtĕ læth hæt hængteri lăpāh băiūh.

Chap. 6.

1. Üffé iana hio seionghætsi tănælsĕ ten bŏăp, wat iay næh héo băiūh rio. Riio băiūh héo üflé iana sĕionghætsi, ol haléang hembéa tīĕti üffé hæt hærŏghæh gom üffé hăiăahă.

2. Kŭsauhĕtsĭ băiūh iana hīio seionghætsi tănælsĭ ten

bŏāp, hahĭăng băiūh kŭrŭăck sĕnūm ol synagogas, ol kăié
sănai nih, băiūh ōmtōhm gnæh ānæh băiūh tă lăpāh.
Me iana sĕionghætsī, wat wī wahtschi. Tiōĕ gnæh üffé
rōch: nung hăisăhă siranæh kŭsaūhĕtsĭ băiūh.

3. Me iana sĕionghætsi tānælsĕ, wat ăchā lăvākă tey'n
me tian iay lătiūlă.

4. Wahtschi me sĕionghætsi tănælsĕ, hembeá hĕntmō-
thăngĕ tă tōmri, ăchā tīĕti me (Gnallæh), hærŏghæh hā-
niŏă me, băiūh ōmtōhm ăchā.

5. Kŭsauhĕtsĭ băiūh séōka ol synagogas séōka mĕæhŏ
tă kăié sănai nih, băiūh ōmtōhm héo ānæh ĭtscheitschĕrī
Gnallæh. Tiōĕ gnæh üffé rōch. Nung băiōăhă ānæh.

6. Me iana hio ĭtscheitschĕri Gnallæh siĕl ol hantiūte'n
me ăpāphĕsĭ foang ohiau en me ĭtscheitschĕrĭ ten tīĕti me
(Gnallæh). Hĕntmōthăngĕ tă tōmri ăchă tīĕti me hærŏ-
ghæh hāniŏă me, băiūh tōmri héo.

7. Üffé iana hio itscheitschĕrĭ Gnallæh wat bihsi gnæh.
Wahtschi wī gentios. Ānæh mŏtătourĭ iana gnæh bihsi
kărūwă ăléōhlă Gnallæh hĭănge ānæh.

8. Wat üffé wī rĕnādĕsĭ tă gentios. Üffé ten tīĕti üffé
itscheitschĕrĭ ūrēh, tian·ōhtĕ üffé ānæh ăchā.

9. Ōhte üffé itscheitschĕrĭ wahtschi: tīĕti tiŏoy ol
haléang. Léang me hembéa sancto.

10. Reyno'n me héau. Ol haléang gnéang me læth
wī, wahtschi ol wīĕni mătai hembéa ōhtĕ wī gnéang me.

11. Tiŏoy ōhtă ungock lărōhmĕ, iay me ten tiŏoy hĕn-
læhn.

12. Lāgnĕtōĕn me tă pōtsi tiŏoy, wahtschi iana băiūh
wī hallapah ten tiŏoy, tiŏoy lāgnĕtōĕn ānæh.

13. Hallapah eohæhhæto lock ol ăntmōtĕ tiŏoy, iăăngĕ
me tiŏoy tă iwi. Me tiămāng hæt kăpāh reyno hæt kăpāh
gōăng, hæt kăpāh lăpāh tiŏāhā tă tōmri. Amen.

14. Băiūh ten üffé læth wī hallapah, iana lāgnĕtōĕn
üffé tīĕti üffé ol haléang kăchāt hæroghæh lāgnĕtōĕn üffé.

15. Băiūh læth wī hallapah üffé iana hæt lāgnětōēn, tiěti üffé ol haléan kăchāt hæt hæroghæh lāgnětōěn hallapah üffé læth wī.

16. Üffé iana hæt ungock wat wī som kŭsauhotsi băiūh, wat üfle ongal olheri. Kŭsauhětsĭ băiūh ānæh hæt ungock tōmri băiūh ăchā, gnōă, tiăgă. Tiōe gnæh üffé rōch nung hăiōăhă ānæh.

17. Me iana hæt ungock, anrūēn goy'n me hĭohl ngnaik, seitsitiăgă'n me.

18. Me hæt ungock băiūh hæt héo, băiūh hæt rōch hæroh tīěti'n me héo. Entmōthange tă tōmri ăchā tīěti me hærŏghæh hāhiŏă ten me tōmri băiūh héo.

19. Tiămāngă tŏmāl bihsi tiŏāhă ol wīěni mătai wat üffé gălein. Ol wīěni mătai tōmāl tiŏāhă hæt hembéa. Tahay ungock hætait taing næh. Kămălō rück ocksiak haiuhl næh.

20. Măchā ol haléang hembéa lăpāh tiŏāhă tiămāngă gălein üffé. Gnāllæ tŏmāl tiŏāhă hæt kăpāh. Tahay hæt ungock, hætait hæt taing næh. Kămălō hæt ocksiak hæt haiuhl te næh.

21. Tiŏāhă üffé tiū hembéa gnāllæ kăchāt hembéa ěntmōtě'n üffé.

22. Olmat bălădéu ta āhă. Olmat'n me iana héăngěsĭ lăpāh āhă'n me ŏmtōhm hærŏghæh tiūngait.

23. Olmat'n me iana kŭsauhetsi āhă'n me ŏmtōhm hærŏghæh tăntĭūhl. Ol'n me bălădéu iana tăntĭūhl, hattām hurohtshi tăntĭūhl hæt gā ?

24. Hæt rōch héang băiūh hembéa băiūh gnéang tă ā ŏmiāh. Wahtschi iana wī, hærŏghæh t'ānæh hăntāhp héang ŏmiăh hæt hăntāhp rio. Hærŏghæh wī gnéang tă héang ŏmiāh tietschu ŏmiāh rio. Hembéa băiūh gnéang Gnallæh hæt rōch üffé kăchāt hembéa lohm mammon.

25. Tiōě gnæh üffé : wat üffé iēngnătŏ mŏtătouri ; tian

wī æ? tiöoy tian ungock? tian bem? wat üffé iēngnătŏ mŏtătourī, tian wī ŏwīiătŏ āhă'n tiöoy? Æ hæt pétri tă ungock gā? Ahă pétri tă kănlōh hæt gā?

26. Gāngămăt üffé seitschōari rĭēchnĕ lāgătă haléng. Seitschōari hæt bomiong, næh hæt itkeit hæt tŏmāl iūăng ol nihri. Măchā, ol haléang hembéa tīēti üffé iay ungcck ten næh. Üffé pétri lăpāh ta seitschōari hæt rōch gā?

27. Himéang băiūh tă üffé ŏmtōhm, iana hætout wi séiōă āhă'n ānæh himéang rōt tă tiellæng rŏch gā?

28. Üffé tiōan iēngnătŏ mŏtătourĭ, tian wī ŏwīiătŏ? hæroh sih ansüĕn. Næh séiōă hæt gā? næh hæt gălein, hæt wī héhæloy.

29. Tiöĕ gnæh üffé, hurohtschi tiŏāhă tiămāng rey Salomon hæt læth ŏwīiătŏ wahtschi lăpāh som himéang tă næh.

30. Hĕnlæhn séiōă hakæh kăwāl ol bālāh ansūĕn wahtschi ōwīiătŏ Gnallæh hærŏghæh wī pétri lăpāh ten üffé hæt gā? Mŭnbēhtschĭ seiang băiūh üffé.

31. Wat üffé iēngnătŏ mŏtătourĭ, wat gnæh: tiöoy tian ungock, tiöoy tian bem, tiöoy tian ŏwīiătŏ?

32. Wahtschi hætout gentios. Üffé ōhtĕ ungock, ōhtĕ bem, ōhtĕ ŏwīiătŏ ăchā tīēti üffé ol haléang.

33. Ŭrēh hætout üffé sīĕl ol reyno Gnallæh, hætout lāgnētōĕn pōtsi üffé tă Gnallæh. Ĕniāh rīio lăpāh ŏmtōhm hærŏghæh iay ten üffé.

34. Wat üffé mŏtătourĭ tian wī hakæh, hakæh tian wī hakæh mŏtătourĭ. Iohl singkām gāŭ, iohl singkām iēngnato bōg.

Chap. 7.

1. Wat üffé iulgar hæt hembéa iulgadoo.

2. Üffé som iulgar băiūh rio, wahtschi üffé hærŏghæh iulgadoō. Üffé som hănfūētĕ băiūh rio wahtschi hærŏghæh hănfūētĕ üffé.

3. Me tiŏ an héo tiōch ol olmat'n gontiö'n me, hæt hæroh lĕnbōĕ hembéa ol olmat'n me?

4. Me tiŏan gnæh ten gontiö'u me. Măchā, tiöĕ hīio itoìch tiōch da olmat'n me? Măchā hæroh lĕnbōĕ hembéa ol olmat'n me.

5. Kŭsauhĕtsĭ băiūh me ŭréh itoìch lĕnbōĕ tă olmat'n me ĕniāh hæroh tian wī itōìch tă olmat gontiöĕ'n me.

6. Wat üffé iay ten am tiŏāhă sancto, wat kăwāl perolas ten not, not hæt tantan næh ĕniāh hæt gnéalteri singkéa üffé.

7. Iesus gnæh ten ānæh: tiöĕ rück wī ānæh lăpāh'n āhă.

8. Seionghantgnæh băiūh ŭghæh tănælsĭ halléa băiūh băiain, ten băiūh gomdōăck foang uffōa.

9. Himéang tă băiūh üffé, iana gŏänti ānæh gnæh hio lărōhmĕ, gom ānæh mangæh gā?

10. Iana goænti gnæh hio kah, gom ānæh bait gā?

11. Hallapah băiūh üffé iana rōch gom lăpāh tănælsĕ kiniohm üffé, tīĕtĭ üffé ol haléang hærŏghæh iay lăpāh tănælsĕ teng băiūh seionghantgnæh ānæh hæt pétri rōch gā?

12. Băiūh ōhtĕ wi ten üfié tian nätout üffé, næh kăchàt üffé wī ten ānæh. Wahtschi læth gnéang Gnallæh.

13. Sīĕl ol nīīĕt foang, kărŭtăck foang kărŭtăck kăiè ten tiuk iwi urohtschi băiūh itōæ næh kăié.

14. Nīīĕt foang, nīīĕt kăie ten lăpāh. Æ munbéhtschĭ băiūh băiain næh.

15. Wat üffé rūĕtŏ kŭsauhĕtsĭ prophetas ŏwīīătŏ ānæh ock mæh sīĕl ten üffé, măchă, ānæh'n ol āhă bihsi gesto am serwāl.

16. Üffé hæroh iūăng ānæh, ōhtĕ ăchā tien băiuh næh. Itkeit süru hétwa rōch gā? itkeit tălōĕ ta nat ròch gā?

17. Wahtschi lăpah ŭnīgă tă tōmri lock lăpāh iūăng, hallapah ŭnīga lock hallapah iūăng.

18. Lăpāh ŭnīgă hæt rōch lock hallapah iūăng hallapah ŭnīgă hat rōch lock lăpāh iūăng.

19. Hallapah iūăng lock ŭnigă ŏmtōhm hærŏghæh anfang kăwal ol bălăh.

20. Wahtschi ānæh tien băiūh ăchā, üffé ōhtĕ hæroh iūăng ānæh.

21. Ŏmiāh! Ŏmiāh! gnæh ten tiōĕ băiūh hæt tōmri hærŏghæh sīĕl ol reyno.

22. Séiū, næh săckāme bihsi băiūh hærŏghæh gnæh ten tiōĕ; Ŏmiāh! Ŏmiāh! Tiōoy, gnæh ten me, tian hærŏghæh rück hæt mangéo gā? tiōoy gnæh léang me bihsi iwi hæt tschiāgĕnĭ gā? tiōoy gnæh léang me bihsí kărūwă maravilhas hæt wī gā?

23. Ĕniāh tiōĕ hærŏghæh mangéo ten ānæh. Tiōĕ hæt ăchā tin băiūh üffé. Holgneri üffé tōmri hallapah wī băiūh.

24. Næh aléōhlă'n tiōĕ hĭăngĕ wī băiūh tulunghætsi băiūh. Tulunghætsi băiūh læth māmĕ nih næh tă goy hăniūĕn mangæh.

25. Ĕniāh rück kărūwă āméh, kărūwă tămrōh taiò nih haysta gōăng tiăhŏng taiō nih măchā nih hæt ræhsi. Næh læth rōch tă goy hăniūĕn mangæh.

26. Næh aléōhlă'n tiōĕ hīăngĕ hæt wī băiūh, hæt tulunghætsi băiūh. Siranæh băiūh māmĕ nih tă goy piiet.

27. Ĕniāh rück kărūwă āméh kărūwă tămrōh taiō nih, hay otă gōăng tiăhōng taiò nih, næh ræhsi, nih ŏmtōhm læth rākĕnĕ.

28. Iesus næh aléōhlă læth gnæh ĕniāh hĭăngĕ băiūh ŏmtōhm læth maravilhados ta tay ānæh.

29. Ānæh hæt tay som Escribos ānæh itscheitschĕrĭ bihsi gōăng.

Chap. 8.

1. Iesus tiētsi som hăniūĕn hurohtschi băiūh sīĕl hĭōhl ānæh.

2. Hæroh tănoit tă băiūh sīĕl ten Iesus tsiāntschĕrĭ adorar ānæh, gnæh: Ŏmiāh! me iana hio ròch me wi'n tiöĕ lăpāh'n āhă.

3. Eniāh Iesus hāhkte tey taiò ānæh gnæh. Hio'n tiöĕ, me hembéa hæt iu. Hŭlāhtschi tănoit tiū næh băiūh.

4. Ĕniāh Iesus gnæh teng ānæh. Wat me gnæh băiūh rīio. Sīĕl me teng sacerdotes ānæh hæroh'n me ĕniāh iay me tănælsĕ Moses læth gnéang, tănoit'n me læth tiū ānæh ăchā.

5. Iesus sīĕl ol Capernaum næh hæh mōtnĕrĭ ānæh ŏmiāh mitieitiaga, seionghantgnæh ānæh.

6. Itscheitschĕrĭ: Ŏmiāh lohm'n tiöĕ lam ol nih, hængla hæt gōang bihsi tiacktifock.

7. Iesus gnæh ten ānœh, tiöĕ rück mē ānœh lapāh'n āhă.

8. Opsiŏp ŏmiāh mitieitiaga: Ŏmiāh me sīĕl ol nih'n tiöĕ, tiöe hat kărūwă úngăgoy băiūh. Himéang gnæh me, lohm'n tiöĕ hærŏghæh lăpāh'n āhă.

9. Tiöĕ băiūh gnéang ta kărūwă ŏmiāh. Hămŏāsĕsĭ băiūh gnéang'n tiöĕ. Tiöĕ iana ten heang tă ānæh: tiū, ānæh tiū; iana gnæh ten rio heinke, ānæh heinke; iana gnæh ten lohm'n tiöĕ: me wī ānæh, ānæh wī.

10. Iesus hĭāngĕ næh ăléōhlă læth maravilhado gnæh ten băiūh sīĕl hĭōhl ānæh, tiöĕ gnæh üffé róch; siranæh seiang tiöĕ hæt băiani ol băiūh Israel.

11. Măchā tiöĕ gnæh üffé. Som mătai lafuhl som mătai sŏhūng bihsi baiūh hærŏghæh sīĕl hembéa ol reyno haléang hiōhl Abraham, Isaac, Iacob.

12. Kiniohm tă reyno hærŏghæh tschiāgĕnĭ hærŏghæh kăwàl ol tiuk hăttōhm, gnāllæ hærŏghæh gīiūm goy kănāpë.

13. Ĕniāh Iesus gnæh ten ŏmiāh mitieitiaga, Tiū ten nih me, me som rūĕtŏ wahtschi ōhtĕ læth. Næh hæh lohm ānæh læth lăpāh'n āhā.

14. Ĕniāh Iesus sīĕl ten nih Petrus, hæroh gīŏ ngahne næh tuh tă pomsæh.

15. Iesus taiò tey næh, pomsæh tiū. Ānæh siòckleri servir ten ānæh.

16. Ol bŭiūĕ băiūh læth omsōĕmĕ ten Iesus bihsi băīūh tuh ta iwi. Iesus gnæh læth tschiāgĕnĭ næh hallapah ehiom tă tōmri, rio lēndĕsĭ tumuh ānæh læth wī lāpāh'n āhă.

17. Wahtschi læth rock aléōhlā propheta Iesaias; ānæh læth gnæh: Hacklafoh'n tiōoy ānæh ānæh læth ock-back, tănōĕ tiōoy ānæh læth ŭghæh.

18. Iesus héo bihsi băiūh hĭōhl ānæh, gnéang rūĕn lă ānæh gamalæh.

19. Sīĕl ten ānæh heang escriba gnæh ten ānæh: rabbi me tiū rück tiöĕ hio sīĕl hĭōhl me.

20. Gnæh Iesus ten ānæh: Am serwàl hembéa ol anuhle, lāgătā haléang rīēchnĕ seitschōari hembéa ol hĕn-gān; māchā goænti băiūh hæt tiamàng tiuk siane goy næh.

21. Rī io băiūh ta discipulos Iesus gnæh ten ānæh: Ŏmiāh! hio ŭréh tiū ăllōhlă tīētī'n tiöĕ, ĕniāh sōătrĭ.

22. Iesus gnæh ānæh: Lackte, me sīĕl hīŏhl'n tiöĕ, kămăpāh ōhtĕ ăllōhlă kămăpāh hĭūntĭ næh.

23. Ĕniāh Iesus ansiāng tiong. Discipulos ānæh an-siāng hīöhl ānæh.

24. Hæroh, hays ta gōăng rück, gamalæh sahūng, goy gamalæh kăbsăgōy tiong. Măchā Iesus itēaoh.

25. Discipulos sīĕl ten Iesus hāndūhnlĕ gnæh ānæh: Ŏmiāh! ŭghæh iay tiōoy, tiōoy gnochne.

26. Iesus gnæh ānæh; mūnbehtschĭ seiang băiūh üffé, tiōan bahāh? Eniah Iesus siōăchā gnéang ten hay ten gamalæh, hŭlāhtschi læth ngiām.

27. Bāiūh læth maravilhados gnæh: Hay gamalæh wī gnéang næh, ānæh tiin baiūh?

28. Ĕniāh Iesus siĕl la ānæh gamalæh tiŏachnĕ ol matai ta Gergesenos. Mōtnĕri ānæh ā baiūh tuh ta iwi, næh baiūh sīĕl som anuhle kamapāh læth bihsi gesto, rio baiūh bahāh itōæ næh kaié.

29. Hæroh, tuh ta iwi næh băiūh ŏtiōū karūsĭnĕ læth gnæh: gŏænti Gnallæh Iesus! tian bowi tiŏoy hiōhl'n me. (Næh) læth uréh tiongbŏnōhnĕ tiŏoy me læth rück gā?

30. Măchā, hoy ta anæh karūwā mŏmtōhmĕ not læth ungock.

31. Ĕniāh næh bihsi iwi itschéitschĕrĭ gnæh ten Iesus; me iana hio tschiāgĕnĭ tiŏoy, me (hæt) aléōhla tiŏoy rĭèchnĕ ol mŏmtōhmĕ not.

32. Opsiŏp Iesus: Ōhtĕ rĭechnĕ. Ĕniāh iwi tiū som bāiūh rĭèchnĕ ol mŏmtōhmĕ not. Hæroh mŏmtōhmĕ not omtōhm fungsi ol gamalæ gnochne ol rack.

33. Ŏphīiop not baiūh læth băhāh loh, sīĕl ten tink nih, tian læth ten tūh tă iwi băiūh, tian læth ten not næh ŏmtōhm mangéo băiūh.

34. Hæroh, băiūh ŏmtōhm sīĕl mōtnĕrĭ Iesus, seionghantgnæh ānæh tiū som mătai ānæh.

Chap. 9.

1. Ĕniāh Iesus ansiāng tiōng sōătrī ānæh sīĕl ten tiuk nih ānæh.

2. Hæroh, băiūh omsōĕmĕ teng ānæh hængla hæt gōang tumuh lam ānæh ta goy hætfatock. Iesus héo seiang tă băiūh næh, gnæh teng băiūh tumuh, wat me băhāh gŏænti'n tiōĕ, pòtsi'n me læth lāgnĕtŏēn.

3. Hæroh, băiūh escribos gnæh ol ĕntmōtĕ ānæh. Næh băiūh tayngne Gnallæh.

4. Iesus ăchā mŏtătourĭ ānæh gnæh teng ānæh. Üffé tiōan wahtschi hallapah mŏtătourĭ ol ĕntmōtĕ'n üffé?

5. Tian pétri? pòtsi'n me læth lāgnĕtōĕn gnæh pétri gā? Sīōăchă itōä'n me gnæh pétri gā?

6. Măchā, ròch goænti băiūh lāgnĕtōĕn tòtsi teng băiūh ol wiĕnĭ mătai üffé ăchā gnæh Iesus teng hængla hæt gōang tŭmūh: siöăchă ŭghæh hætfatock'n me sīel teng nih me.

7. Tŭmūh siöăchă tiū ten nih næh.

8. Næh héo mŏmtōhmĕ băiūh læth maravilados; wahtschi kărūwă gōăng læth iay teng băiūh Gnallæh gnæh ānæh lăpāh.

9. Iesus pétri itōæ héo héang băiūh buiiĕ ol alfandanga. Léang næh băiūh Matthæus. Iesus gnæh ten ānæh: heinke sīĕl hĭōhl'n tiöĕ. Matthæus siöăchă sīĕl hĭōhl ānæh.

10. Ĕniāh Íesus būiiĕ ungock ol nih Matthæus, næh hæh bihsi publicanos iu pòtsi bihsi rio băiūh sīĕl teng nih būiiĕ ungock hĭōhl Iesus hĭōhl discipulos ānæh.

11. Næh héo Pharisæos gnæh ten discipulos ānæh: Ōmiāh üffé tiōan ungock hĭŏhl publicanos hiōhl iu tă pōtsi băiūh?

12. Næh aléōhlă Iesus hĭāngă, gnæh ten Pharisæos: Gōăng băiūh hæt hatohle băiūh duhn, măchā hacklafoh băiūh ōhtĕ băiūh duhn.

13. Üffé tiū, kŏmsĭōgăntĭ næh ăléōhlă: Hantahp'n tiöĕ séiōnghĭnto, hæt hăntahp tănælsĕ. Tiöĕ læth sīĕl iay lăpāh mănōtĕtŏ ten iu tă pòtsì băiūh, hæt ton héăngĕsĭ băiūh.

14. Ĕnīah sīĕl ten Iesus discipulos Iohannes, gnæh ten ānæh; Tiōan tiöoy tiōan pharisæos rolsi hæt ungock? Discipulos'n me tiōan hæt wī wahtschi?

15. Opsiöp Iesus ten ānæh: Wi gámăno băiūh hembéa næh hæh hĭōhl ānæh hembéa gontiö næh hæh ungock rĕnādĕsĭ gā? Măchā gamānouri băiūh hærŏghæh tiū som ānæh næh hæh héău. Ĕniāh ānæh hærŏghæh hæt ungock.

16. Băiūh hæt tălāp fom kănlōh hĭōhl mŏcktŏhkĕ timæh, loy. Mŏcktōhkĕ loy tōcknĕ tă kănlōh, ĕniăh hægrhōæh pétri kărūwă lăhò.

17. Băiūh hæt omtam tōăck siang ol fom saiio ock mæh, wahtschi iana wi tōăck buxi, saiio ock mæh tōcknĕ, tōack kómbŏchălă, saiio ock mæh ōhtĕ kăwàl. Măchā tōăck sīang ōhtĕ ontam ol timæh saiio ock mæh wahtschi ròch tŏmāl tōack tŏmāl saiio kăchàt.

18. Iesus gnæh næh ăléōhlă ten discipulos Iohannes hæroh, sīĕl ten ānæh héang băiūh ta omiāsesi, gnohlseri gnæh ten Iesus: Ōmiăh! goænti ngahne'n tiöĕ lĕnhæh læth kăpāh, me sīĕl tărōpĕtĕ tey'n me lagoy ānæh, ĕniăh ānæh hærŏghæh æ.

19. Iesus siöăchă sīĕl hĭōhl næh băiūh discipulos ānæh kăchàt sīĕl.

20. Hæroh som ā sĕmĕniehĭ læth tuh tă ishăŭniĭ wah'ngahne sīel iangteri ten ānæh, taiò fab kănlōh næh.

21. Næh ngahne læth mŏtătourĭ ol entmōtĕ næh: tïöĕ iana hio ròch taiò kănlōh ānæh bōg, tiöé hærŏghæh lăpāh'n āhă.

22. Iesus gnéalteri, héo næh ngahne, gnæh: Ræhs'n me, goænti'n tiöĕ, seiang me læth ŭghæh iay me: næh hæh ngahne læth lăpāh'n āhă.

23. Ĕniah Iesus sīĕl ten nih ŏmiāh, héo băiūh hahéel héo mŏmtŏhmĕ băiūh orna kămăpāh.

24. Gnæh ten anæh: holgneri, arĭéllĕ hæt kăpāh iteāch. Băiūh itéi ta ăléōhlă ānæh.

25. Mŏmtōhmĕ băiūh tiu ĕniāh. Iesus sīel ol nih, kăiàng tey arĭéllĕ, ĕniāh arĭéllĕ siockleri.

26. Iesus læth wī næh læth mangéo ten mătai ŏmtōhm.

27. Iesus tiū nih, pétri itŏæ, hæroh ā băiūh pallé olmat sīel iangteri ten ānæh, ŏtiōŭ kărūsĭnă gnæh: Goænti David, me sŏmiónghăsīĕn ten tiöoy.

28. Iesus sīel ol nih ĕniāh, sīel ten ānæh pallé olmat băiūh, Iesus gnæh ten ānæh: tiöĕ rōck wī üffé héo, üffé rūĕtŏ gā? Opsiŏp ānæh: Ŏmiāh, tiöoy rūĕtŏ.

29. Ĕniāh Iesus taiò olmat'n ānæh gnæh: Üffé som rūĕtŏ wahtschi ōhtĕ læth.

30. Olmat ānæh læth uffōa. Iesus ăltéălă gnæh ten ānæh: Wat üffé mangéo næh ten băiūh.

31. Măchā ānæh tiu mangéo ten tòmri băiūh mătai næh.

32. Næh ā băiūh tiū ĕniāh hæroh băiūh omsōĕmĕ ten Iesus héang băiūh tuh ta iwi, ānæh kăchàt læth hæt ăchā ieneith.

33. Iwi læth tschiāgĕnĭ ĕniāh hæt ăchā ieneith băiūh itschéitshĕrĭ. Mŏmtōhmĕ băiūh læth maravilhados ānæh: Wahtschi ŭréh hæt læth hæroh ol mătai Israel.

34. Pharisæos gnæh: Ŏmiāh tă iwi læth iay gōang ten ānæh tschiāgĕnĭ iwi.

35. Ĕniāh Iesus itōæ, sīĕl ten tòmri kărūwă ten tòmri mŭmbéhtschĭ tiuk nihri, tay băiūh ol synagogas ānæh, mangéo evangelio ta reyno (haléang), wī lăpāh'n āhă lēndĕsĭ tuh lēndĕsĭ hacklafoh băiūh.

36. Iesus hæroh mæh bihsi băiūh, læth iēngnătŏ ānæh. Ānæh læth hacklafoh læth gĕrūchnăsĭ som mæh hæt oht băiūh ŏphīiŏp næh.

37. Gnæh Iesus ten discipulos ānæh. Bihsi iuang læth imong mŭnbéhtschĭ băiūh oht, itkeit næh.

38. Seionghantgnæh üffé ŏmiāh tă hiiom hahiange băiūh itkeit iuang næh.

Chap. 10.

1. Ĕniāh Iesus gnæh ten som ā discipulos næh heinke ten ānæh; iay ten ānæh gōang tschiāgĕnĭ iu ehiom tă tòmri, wī lăpāh'n āhă lēndĕsī tănōĕ, tuh băiūh lēndĕsĭ hacklafoh băiūh.

2. Som ā apostolas léang næh: Simon Petrus, dau ānæh Andreas, gŏænti Zebedæus. Iacobus dau næh Iohannes.

3. Philippus, Bartholomæus, Thomas, publicano Matthæus, gŏænti Alpheus Iacobus, Lebbdæus rio léang Thaddæus.

4. Băiūh Cana Simon; băiūh Ischariot, oth Iudas; ānæh læth ini Iesus ten băiūh som hīo sack næh.

5. Hahiang Iesus næh som ā băiūh gnéang ten ānæh, gnæh: wat üffé itōæ kăiè tă gentios, wat sīĕl ol tiuk nihri tă Samaritanos.

6. Sīĕl üffé ten müognăiĕn mæh nih Israel.

7. Sīĕl üffé, tay băiūh gnæh ten ānæh, læth héau reyno haléang.

8. Wī üffé lăpāh'n āhă tŭmūh, wī hæt iu tănoit tuh băiūh, wi ĕniachnālŏ kămăpāh, tschiāgĕnĭ iwi. Næh gōăng læth séionghetsi ten üffé, üffé kăchāt seionghetsi lăpāh ten băiūh.

9. Wat üffé ŭghæh ŏmtōhm, wat ŭghæh hockrock, wat ŭghæh omlom, wat ŭghæh mas ol kănloh üffé.

10. Wat üffé ūghæh saiio kōnpangă, wat ŏwiiătŏ lămăòck, wat ŏwīiătŏ tĕnăblā, wat ŭghæh sængana. Rīo băiūh ōhtĕ iay ungock ten băiūh găleiĕn.

11. Üffé iana sīĕl ol kărūwă, ol mŭnbéhtschĭ tiuk nihri, mewiho üffé lăpāh băiūh gnállæ hembéa gā? hămah'n üffé, ĕniāh moy'n üffé hĭōhl ānæh ten hæh üffé tiū som tiuk næh.

12. Üffé iana sīĕl ol nih, hætout lăpāh ten băiūh næh.

13—27. (These verses are wanting in the translation.)

28. Wat üffé băhāh tă băiūh sack āhă hæt rock sack ehiom. Băhāh'n üffé ta gnāllæ róck ānæh wī kăpāh āhă, wī kăpāh kăchāt ehiom ol tiuk iwi.

29. A mumūh halau'n héang tack emhoy băiūh iay

hæt gā? Tīĕtĭ üffé hæt ăchā hæt goh ten mătai himéang næh.

30. Tòmri engoiri üffé læth hărōh.

31. Wat üffé băhāh üffé pétri lăpāh tă bihsi mŭmūh.

32. Mangéo léang'n tiöĕ ten băiūh, siranæh băiūh tiöĕ kăchàt hærŏghæh mangéo ten tīĕtĭ'n tiöe ol haléang.

33. Tiöĕ hæt ăchā tiin băiūh Iesus, wahtschi héang băiūh iana gnæh ten băiūh rīo, tiöĕ kăchàt hærŏghæh gnæh ten tīĕti'n tiöĕ ol haléang hæt ăchā'n tiöĕ tiin băiūh ānæh.

34. Tiöĕ læth rück hahiang homnohl ol wīĕnĭ mătai, wat üffé mŏtătourĭ hæt hahiange homnohl, măchā hahiange sāmĕniŏ tiöĕ læth rück.

35. Tiöĕ læth rūch wī gesto gŏænti ngōhnĕ ten tīĕtī næh, wī gesto gŏænti ngahne ten hamanghanti næh, wi gesto ngahne gŏæn ten gīe'ngahne næh.

36. Băiūh hembéa ol nih ta héang băiūh hæroghæh tiong bŏnōhnĕ ānæh.

37. Tīĕtĭ næh ngōhnĕ, ngahne pétri ta tiöĕ hăntaph băiūh, hæt ròch hembéa hĭūntĭ'n tiöĕ. Gŏænti næh ngōhnĕ ngahne pétri ta tiöĕ hăntahp băiūh hæt ròch hembéa hiunti'n tiöĕ.

38. Hæt ŭghæh gāö, næh hæt sīĕl iangteri en tiöĕ băiūh, hæt ròch hembéa hĭūntĭ'n tiöĕ.

39. Băiain æ băiūh hærŏghæh kăpāh, hăntahp'n tiöĕ kăpāh băiūh hærŏghæh æ.

40. Mewīho üffé băiūh, mewīho'n tiöĕ. Mewīho'n tiöĕ băiūh mewiho ănæh som læth hahiange'n tiöĕ.

41. Mewīho propheta băiūh, som propheta hærŏghæh ŭghæh hăiōăhă ta propheta. Héăngĕsĭ lăpāh băiūh, mĕwihŏ băiūh, som héăngĕsĭ băiūh hærŏghæh ŭghæh hăiōăhă ta héăngësĭ băiūh.

42. Ānæh discipulo'n tiöĕ ăchā băiūh iana iay bem

3

himéang hassoi tă ráck tèn pétri mŭnbéhtschĭ tă băiūh
næh, tiöĕ gnæh üffé ròch hăiōăhă hærŏghæh iay ten anæh.

Chap. 11.

1. Iesus ten discipulos ānæh læth gnéang næh ălĕōhlă
ĕniāh ānæh pétri itōæ mangéo gnéang Gnallæh ol tiuk
nihri mătai Iuda.
2. Ŏpāhphăchăt hembéa Iohannes tòmri lăpāh som wī
Christus hĭāngĕ ĕniāh hahĭānge ā băiūh discipulos ānæh
ten Iesus.
3. Hămāh ānæh: Hærŏghæh rück (Moses læth mangéo Messias) ānæh me gā?
4. Opsiŏp Iesus ten ānæh gnæh. Sōătri üffé, tian
üffé læth hæroh, tian hiange, næh mangéo ten Iohannes.
5. Pallé olmat băiūh hæroh, sūru băiūh itōæ tănoit tuh
băiūh læth hæt iu, băiūh malrohl hĭāngĕ, kămăpāh ĕniáchnălŏ, teng böàp læth mangéo evangelio.
6. (This verse is wanting in the translation.)
7. Ānæh tiū ĕniāh, Iesus ítschéitschĕrĭ ta Iohannes
ten mŏmtōhmĕ băiūh guæh; tion hæroh üffé læth sīĕl ten
tiŭngait hæt'n tiuene? Hæroh hétwa tiōm tĕngri tă hay
üffé sīĕl gă?
8. Tian hæroh læth sīĕl üffé? hæroh băiūh ŏwīiătŏ
niū kănlōn üffé sīĕl gā? hæroh niū kănlōh ŏwīiătŏ băiūh
hembéa ol nihri tă rey.
9. Tian hæroh læth sīĕl üffé? hæroh propheta gā?
Ānmĕrĭ tiöĕ gnæh üffé, bihsi pétri kărūwă tă propheta
băiūh næh (Iohannes).
10. Læth attæt iă ānæh: Hæroh, tiöĕ hahĭānge ehiom'n tiöĕ, ŏtmŏreh ten me, ouwĭ kăiŏ ten me.
11. Tiöé gnæh üffé rōch: tă tōmri băiūh kaiōa ta
ngahne, hæt lock himéang băiūh pétri kărūwă ta Iohannes

Bautista, măchā, ol reyno haléang hembéa tă tòmri mŭnbéhtschĭ băiūh pétri kărūwă tă ānæh.

12. Som hæh Iohannes ten henlæhn

(The rest of the verse is wanting in the translation.)

13. Tomri prophetas livrosta Moses kăchāt læth mangéo tian hærŏghæh rück ten tā Iohannes.

14. Üffé iana hĭo rūĕtŏ, ānæh næh Elias som gnæh propheta hærŏghæh rück.

15. Rōch hĭāngĕ nang tiămāng băiūh ōhté hĭāngĕ.

16. Măchā tian ōhtĕ gnæh'n tiöĕ rĕnādĕsĭ băiūh ihta? Læth ānæh som biuiĕ zagey nihri kiniohm næh ŏtiōū gnæh ten gontiö næh.

17. Tiöy læth hahéil ten üffé măchā üffé hætschu ănhōn; tiŏoy læth gnæh iengnătŏ ten üffé, măchā uffé hætschu gīiŭm.

18. Iohannes læth rück, hæt ungock hæt bem măchā băiūh ihta gnæh: Læth ănæh tuh tă iwi.

19. Goænti băiūh læth sīĕl ungock, bem măchā băiūh itah gnæh: hæroh; ănæh urohtschi ungock băiūh, ānæh bomém, gontiō ta publicanos, tă iu tă pòtsi băiūh. (The last clause omitted.)

20. Eniăh Iesus ĭtschéitschĕrĭ tayngne næh tiuk nihri, ānæh læth wī gnállæ bihsi kărūwă maravilhas, băiūh næh tiuk nihri hæt læth lăpāh. Gnæh Iesus.

21. Băhăh'n me Chorazin băhāh me Bēthsaida! iana læth siranæh kărūwă maravilhos ŏl Tyro ol Sidon, som læth ŏl'n üffé, băiūh Tyro, băiūh Sidon læth iēngnătŏ tă pòtsi ānæh būiiĕ ŏl fuigen, kŏmbŏáchăngĕ bŏnhōhŭ ta goy ānæh.

22. Măchā gnæh'n tiöĕ ten üffé: Sàckāme ta kărūwă iuizo Tyro Sidon hærŏghæh tăiò tetschifock hæt wahtschi kărūwă som tetschifock hærŏghæh tăiò üffé.

23. Capernaum me læth hoy tiōnghălă ten haléang

măchā, me hærŏghæh kŏtéhnhĕsĭ ten tiuk iwi. Ŏl'n me læth kārūwă maravilhas iana læth ŏl Sodom, næh tiuk nihri hémbéa ten henlæhn.

24. Măchā, gnæh'n tiŏĕ ten üffé. Săckāmĕ ta kărūwă iuizo hæt hærŏghæh tāiō (mătai Sodom) wahtschi kărūwă tetschifock hærŏghæh tăiō'n me.

25. Næh hæh ĭtschéitschĕrĭ Iesus gnæh: Ŏmiāh tă haléang tă wīĕnĭ mătai tīĕtĭ'n tiŏĕ me hĕntmōthăngĕ næh (kărüwă lăpāh) ten achahinto ten tulung hætsi băiūh, mangéo næh ten băiūh kiniohm tiŏĕ zŭiongbetsi ten me.

26. A'nmĕrĭ, tīĕtĭ'n tiŏĕ, wahtschi læth lăpāh tălătourĭ me.

27. Tīĕtĭ'n tiŏĕ læth iay ten tiŏĕ tiŏāhă, iōăng tă tōmri. Băiūh hæt ăchā gŏænti (Gnallæh) tīĕtĭ ānæh ăchā ānæh. Băiūh hæt ăchā tīŏtĭ (ol haléang) himéang gŏænti ăchā ānæh. Iana gŏænti hīo mangéo anæh ten héang băiūh, næh băiūh rōch ăchā tīĕtĭ (ol haléang).

28. Gāŭ băiūh, anschiānhĕsĭ tă lāngan băiūh tă tōmri sīĕl ten tiŏĕ, tiŏĕ hīo wī lăpāh ten üffé.

29. Ockback üffé ingo'n tiŏĕ kŏmsiōgăntĭ tă tiŏĕ wahtschi ehiom üffé hærŏghæh achnătŏ. Tiŏĕ hæt tiōngto hæt hŏōh ol entmōtĕ băiūh.

30. Iugo'n tiŏĕ măniōy, lāngan'n tiŏĕ rāhĭō.

Chap. 12.

1. Næh hæh săckāme tă sabbath itōæ Iesus sănāi hiiom tă trigo. Discipulos ānæh læth oiknĕ, itkeit iūăng tă trigo ungock.

2. Næh héo Pharisaeos gnæh ten Iesus: hærōh hæt ōhtĕ wī sabbath săckāme næh wī discipulos me.

3. Gnæh Iesus ten ānæh: üffé hæt hænroh ga næh som wī David săckāme ānæh, læth oikne hĭōhl băiūh gnéang næh?

4. Sīĕl ānæh ol nih Gnallæh læth ungock hemlem tānælsĕ Gnallæh, næh hemlem hæt ōhtĕ ungock David, hæt ōhtĕ ungock băiūh som sīĕl hĭōhl ānæh măchā sacerdotes ōhtĕ ungock næh.

5. Üffé hæt hænroh ga ol livro tă Moses: sacerdotes gălein săckāme tă sabbath ol nih Gnallæh, hæt wī hallapah.

6. Măchā tiōĕ gnæh üffé, næhn băiūh pétri kărūwa tă nih Gnallæh.

7. Iana üffé ăchā næh aléōhla: hantahp'n tiōĕ seionghento hæt hăntahp tănælse; üffé hæt læth gnæh tetschifock ten hæt hallapah wī băiūh.

8. Gŏænti băiūh læth ŏmiāh, kăchāt (ŏmiāh) tă sabbath.

9. Ĕniāh tiū Iesus pétri itōæ sīĕl ten syngagoga ānæh.

10. Hæroh, gnāllæ séōka heang băiūh heang tey hæt gōăng. Pharisæos băiain mūiiōă hiōhl Iesus hămah ānæh: sabbath sackāme 'nduhn lăpāh ga?

11. Gnæh Iesus ten ānæh: himéaug tă băiūh üffé, tiămāng héang mæh, næh mæh iana goh ol anuhle săckāme tă sabbatb, hæt hærŏghæh ānæh kăiang sintanghălă næh?

12. Băiūh hæt pétri lăpah tă mæh ga? Ōhte wī lăhāh sabbath sackāme.

13. Ĕniāh gnæh Iesus ten héang tey hæt gōăng băiūh: hāhkte tey'n me. Băiūh hāhkte tey, tey ānæh læth gōăng som riio tey.

14. Ĕniāh Pharisæos tiū som synagoga, mōtātourĭ tian wī sack Iesus.

15. Măchā, Iesus ăchā tălătourĭ tă Pharisæos, tiū som tiuk næh. Kărūwă mŏmtōhmĕ băiūh sīĕl iangteri ānæh. Ānæh læth wī lăpāh'n āhă tă tomri.

16. Ăltéălă Iesus ten băiūh hæt mangéo tiū ānæh.

17. Wahtschi læth rōch aléohlă tă propheta Iesaias, som gnæh.

18. Hæroh ānæh lohm'n tiöĕ som tiöĕ læth hæroh hio. Ānæh wī ræhs éhiom'n tiöĕ. Tiöé hio wī sīel la goy ānæh ehiom'n tiöĕ. Ānæh hærŏghæh mangéo iuiko ten gentios.

19. Hæt hærŏghæh ānæh mūiiŏă, hæt hærŏghæh ătiōŭ kărūsĭnĕ, hæt hærŏghæh hĭāngĕ băiūh léăngtĕy tă ānæh ol kăiié sănāi nihri.

20. Ānæh hæt hærŏghæh ochnĕ hetwa lapéu; hæt tial hattoing bălădéu ānæh hæt hærŏghæh bómbĭopvănga. teng hæh ānæh hærŏghæh ănrochnăiĕn ol iuixo.

21. Gentios hærŏghæh seiang léang ănæh.

22. Ĕniah băiūh omsōĕmĕ ten Iesus héang băiūh tuh tă iwi. Læth ānæh palléolmat, læth kăchāt hæt ăchā iĕneith băiūh næh læth itscheitschĕrī læth hæroh.

23. Mŏmtōhmĕ băiūh ŏmtōhm læth maravilhados gnæh: ānæh gŏænti. David hæt rōch ga?

24. Næh hĭāngĕ Pharisæos gnæh: Beelzebub ŏmiāth tă iwi læth iay gōăng ten ănæh, tschiagĕnĭ iwi.

25. Ăchā Iesus mŏtătourĭ tă ānæh, gnæh ten ānæh; reyno tă tōmri, iana læth malang ol'n tiuk nihri, nih tă tōmri iana læth malang ol'n næh hæt rōch hembéa.

26. Wahtschi, iana héang iwi tschīagĕnĭ rio næh læth malang ol'n neh hæt rōch ga? reyno næh hæt rōch hembéa.

27. Iana tiöĕ ŭghæh gōăng tă Beelzebub tschiāgĕnĭ iwi, tiin éhiom iay gōăng tschiāgĕnĭ iwi, teng kiniohm üffé. Ānæh hærŏghœh iulgar üffé.

28. Măchā iana ehiom Gnallæh wī rōch'n tiöĕ tschiāgĕnī iwi, reyno Gnăllæh leath sīĕl ten üffé.

29. Măchā, héang ioang sīĕl ol nih tă gōăng băiūh, hăhĭōā tiŏāhă tă ānæh rŏch ga? Ōhtĕ ānæh ŭreh enlān gōăng băiūh, ĕniāh rōch hăhĭōā tiŏāhă nih ānæh.

30. Hæt opsiapto ten tiöĕ bäiūh kĕlāchlĕrĭ ten tiöĕ: hæt humuhle hĭōhl'n tiöĕ bäiūh gĕruchnăsĭ.

31. Tiöĕ gnæh üffé potsĭ tă tomri, hallapah aléōhlă tă tomri hærŏghæh lăgnĕtōĕn ten băiūh. Măchā, iana băiūh tayngnĕ (gnæh hallapah) ehiŏm tă Gnallæh hæt hærŏghæh lāgnĕtoĕn.

32. Iana héang iōang gnæh hallapah tā gŏæn băiūh, hærŏghæh lāgnĕtōĕn, măcha, iana heang iōang gnæh hallapah tă ehiom Gnallæh, hæt hærŏghæh lāgnĕtōĕn ten ānæh ol wiĕnĭ mătai, hæt lāgnĕtōĕn ānæh læth kăpāh ĕniāh.

33. Iana üffé appep lăpāh unīga, hærŏghæh lock lăpāh iūăng: iana appep hallapah unīga, hallapah iūăng hærŏghæh lock. Ăchā unīga ōhtĕ hæroh iūăng næh.

34. Kăæt bait băiūh üffé, hallapah hembéa üffé lăpāh gnæh rōch gă? tian mŏtătourĭ ehiom, næh gnæh olfang.

35. Lăpāh tiŏāhă ol entmōtĕ'n ānæh tiămang lăpāh băiūh, itscheitschĕrĭ lăpāh, hallapah ol entmōtĕ'n ānæh tŏmāl hallapah băiūh, itscheitschĕrĭ hallapah.

36. Măchā gnæh'n tiöĕ ten üffé: săckāme tă kărūwă iuizo băiūh ōhtĕ gnæh tiōan læth itscheitschĕrĭ hallapah aléōhlă ŏmtōhm, som ānæh læth gnæh.

37. Me læth gnæh lăpāh aléōhlă hærŏghæh wī me hembéa ol haléang, som héăngĕsĭ băiūh; me læth gnæh hallapah aléōhlă hærŏghæh kŏténhĕsĭ me ten tiuk iwi.

38. Ĕniah băiūh tă escribos ta Pharisæos opsiŏp gnæh teng Iesus: Rabbi, tiōoy hæroh nāngĕ tă me.

39. Iesus opsiŏp gnæh: ngōhnhĕrĭ hallapah băiūh næh hio nāngĕmăt, ānæh hæt hærŏghœh nāngĕmăt rio som măngĕ tă propheta Ionas.

40. Ionas, som læth hembéa lūĕ singkam lūĕ rām ol wiang tă boang, wahtschi gōăng băiūh hærŏghæh hembéa lūĕ singkam lūĕ ram ol mătai.

41. Băiūh Ninive hærŏghœh siĕl săckāme tă kărūwă

iuize séōka hĭōhl næh băiūh, gnæh ānæh hallapah. Băiūh Ninive hĭāngĕ aléōhlă tă propheta Ionas, læth iēngnătŏ tă potsi ānæh. Hæroh, næh oht pétri kărūwă băiūh tă Ionas.

42. Săckāme tă kărūwă iuiza, reyna tă mătai lāghnă hærŏghæh séōka hĭōhl næh băiūh, gnæh ānæh hallapah. Næh reyna læth sīĕl som mătai bihsi hoy hĭangĕ lăpāh achahinto aléōhlă tă rey Salomon, hæroh, næh oht pétri kărūwă băiūh tă Salomon.

43. In ehiom som héang băiūh tiū ĕniāh, itōœ ol tink toniæh, hio achnătŏ, hæt rōch.

44. Ĕniāh iu ehiom gnæh : hio'n tiöĕ sōătrĭ ten nih'n tiöĕ, som næh tiöĕ læth tiū. Ānæh sīĕl băiain næh hæt aholl, băiain næh ifāh lăpāh măiāl.

45. Ĕniāh iu ehiom sōătrĭ omsōĕmĕ hĭōhl næh isait ehiomri pétri hallapah tă næh. Ehiomri rück hembéa gnāllæ, ĕniāh næh băiūh læth pétri hallapah tă ŭrēh. Wahtschi hærŏghæh læth ten næh mŏmtōhmĕ hallapah băiūh.

46. Iesus wahtschi itscheitschĕrĭ ten mŏmtōhmĕ băiūh, hæroh, hamangnanti hĭōhl ngōhnĕ nihti ānæh sēoka ockziock nih, hio itscheitschĕrĭ ten ānæh.

47. Ĕniāh héang băiūh gnæh ten ānæh : hæroh, hamangnanti ngōhnĕ nihti'n mo seōka ockzhiock nih, hio itscheitschĕrĭ ten me.

48. Opsiŏp Iesus ten băiūh, som mangéo næh teng ānæh : tiin băiūh hamangnanti'n tiöĕ ? tiin băiūh ngōhnĕ nihti'n tiöĕ ?

49. Ĕniāh tărōpĕsĭ tey lăytiōhm discipulos ānæh, gnæh : gĕnh, næh băiūh hamangnanti, ngōhnĕ nihti'n iiöĕ.

29. Tana héang băiūh wī tălătourĭ ta tiĕtĭ'n tiöĕ ol hăhĭōā tieranæh băiūh ngōhnĕ nihti'n tiöĕ, ngohne nihti'n gōăng băiūhnanti'n tiöĕ.

CHAP. 13.

1. Næh săckāme Iesus tiū som nih būiiĕ mĕæhŏ gamalæh.

2. Bihsi mŏmtōhmĕ băiūh sīĕl ten ānæh. Ānæh ansiāng rūen būiiĕ ol næh, mŏmtōhmĕ băiūh séōka mĕæhŏ gămălæh.

3. Iesus itscheitschĕrĭ bihsi parabolos gnæh ten ānæh: hæroh! băiūh māmĕ hiiam sīĕl bomiong.

4. Anæh bomiong, mŏmtōhmĕ tă ongiūăng goh ten kăié, ĕniāh seitschōari læth rūck ungock lock næth.

5. Rio mŏmtōhmĕ tă ongiūăng goh ten mătai mangæh, næh hæt goh tiéiau ol mătai, hŭlāhtschi lock.

6. Măchā, răckhæng rūck ĕniāh, næh læth iuhmle, hœt lock iiĕ ol mătai læth toniæh.

7. Rio mŏmtōhmĕ tă ongiūăng goh ol mătaī lock hat, nat séiōă, ongiūăng paniop.

8. Rio mŏmtōhmĕ tă ongiūăng goh ol lăpāh mătai, lock iūăng tănæh nag siōa, lūĕ nag siōa, lūĕ som siōă pétri tă næh som læth bomiong.

9. Rōch hĭāngĕ nang tiămāng băiūh, ōhtĕ hĭāngĕ.

10. Ĕniāh discipulos sīĕl ten Iesus gnæh ten ānæh: me tiōan itscheitschĕrĭ parabolas ten mŏmtōhmĕ băiūh?

11. Opsiŏp Iesus gnæh ten ānæh: læth iay ten ūffé roch ăchā hĕntmōthăngĕ aléōhlă tă reyno haléang măchā ten băiūh næh hæt læth iay næh roch.

12. Ten tiămāng băiūh hærŏghæh iay tiămāng kărūwă tiŏāhă. Som hæt tiămāng băiūh hærŏghæh ŭghæh kăchat næt mūnbehtschĭ som tiămāng ānæh.

13. Wahtschi gnæh'n tiōĕ ten næh băiūh parabolas. Héo tiămāng olmat næh băiūh hæt héo, hĭānge tiămāng nang ānæh hæt hĭāngĕ, ānæh hæt ăchā.

14. Wahtschi næh băiūh wī roch aléōhlă tă propheta Iesaias som gnæh: nang'n ūffé hærŏghæh hīāngĕ, măchā,

üffé hæt hærŏghæh domback; olmat'n üffé hæt hærŏghæh ăchā.

15. Ehiom tă mŏmtōhmĕ băiūh næh læth ingmein, nang'n ānæh hallapah hĭāngē, olmat'n ānæh ĭtéăehlĕ. Wahtschi, olmat'n ānæh hæt hærŏghæh héo, nang'n anæh hæt hærŏghæh hĭāngĕ, ehiom ānæh hæt hærŏghæh achahinto, anæh hæt hærŏghæh iēngnătŏ potsi ānæh; tiöĕ hæt hærŏghæh ŭghæh iay ten āuæh.

16. Măchā, ræhs'n üffé, olmat'n üffé héo nang'n üffé hĭāngĕ.

17. Tiöĕ gnæh ūffé rock: bihsi prophetas, bihsi lăpāh hæresi băiāh læth hætout héo næh som üffé héo; ānæh hæt læth héo, læth hætout ānæh hĭāngĕ næh som üffé hĭāngĕ, ānæh hæt læth hĭāngĕ.

18. Hĭāng'n üffé lĕnhæh næh parabola tă băiūh māmĕ hiiom.

19. Iana héang băiūh hĭāngĕ alĕōhlă tă reyno haléang, hæt domback næh, iwi rück étōhĕlĕ næh aléōhlă som læth bomiong ol entmōtĕ tă næh băiūh. Siranæh băiūh læth som ongiūăng bomiong ol kăie.

20. Héang băiūh hĭāngĕ aléōhlă tă reyno haléang hŭlātschĭ ræhs rūĕtŏ næh.

21. Măchă, aléōhlă hæt loek iiĕ ol entmōtĕ ānæh, ānæh hæt rock băiūh. Ānæh rūĕtŏ næh aléōhlă ăchā riio băiūh iana tiongbŏnōhmĕ ānæh, iana müiiŏă hĭōhl ānæh, hŭlātschĭ, ānæh mŭognăiĕn seiang. Siranæh băiūh læth som ongiŭăng bomiong ol mangæh.

22. Iana héang băiūh hĭāngĕ aléōhlā tă reyno haléang, iēngnătŏ mŏtătouri gāŭ, wī tiămāng tiŏāhă hallapah éohæhhæto, som lock tă kărūwă tiŏāhă, wī ānæh * * * næh aléōhlă. Ānæh hæt lock iūăng. Siramæh băiūh læth som ongiūăng bomiong ol mătai look nat.

23. Héang băiūh hĭāngĕ aléōhlă tă reyno haléang, iana

dombaek næh lock iūang, siranæh bǎiūh læth som ongiūǎng bomiong ol lǎpah mǎtai. Wahtschi héang bǎiūh lock iūǎng tǎnæh nay siōa, rio lūě nay siōa, rio lūě somsiōa.

24. Iesus itscheitschěrǐ ten ānæh rio parabolas gnæh: reyno haléang læth som héang bǎiūh, som læth bomiong lǎpāh trigo ol hiiom āaæh.

25. Mǎchā, bǎiūh itéach næh hæh bǎiūh gesto ten ānæh rück, bomiong holbāl sǎnai trigo, ěniāh tiū.

26. Trigo séiōǎ lock iūǎng holbāl séiōǎ hiōhl næh.

27. Ěniāh lohm siěl ten ǒmiǎh, gnæh: ǒmiāh lǎpāh trigo ol hiiom'n me, me hæt bomiong ga? som tiū næh holbǎl?

28. Gnæh ǒmiāh: bǎiūh gesto ten tiöě læth bomiong næh lohm gnæh: hio'n me ga, tiöoy siěl ulpal næh.

29. Gnæh ǒmiāh, wat ulpal hæt ětōhělě trigo hiǒhl holbāl.

30. Lakté, ōntě séiōǎ holbāl hiōhl trigo ten hæh itkeit iūǎng, næh hæh tiöě hiio, gnéang ten bǎiūh itkeit iūǎng. Ětōhělě ŭrēh holbal wī bomahk tǎ næh ol bǎlah. Ěniāh tǒmāl üffé trigo ol nih'n tiöě.

31 Rio parabola gnæh Iesus ten ānæh: læth reyno haléang som groa de mustarda, héang bǎiūh læth bomiong næh ol hiiom ānæh.

32. Næh mustarda læth pétri mŭnbéhtschǐ tǎ tōmri ongiūǎng, mǎchā, læth sěiōǎ ěniāh næh pétri kǎrūwǎ tǎ tomri ansūěn, læth som ŭnīgǎ, lāgǎtǎ haléang rīěchně seitschoari siěl wī hěngān ol back næh.

33. Gnæh Iesus ten ānæh riio parabola læth reyno haléang som formento ŭghæh næh héang ngahne haiuhlte næh hīōhl lūě hǎnfūětě piniom tǎ trigo: wahtschi næh ǒmtōhm læth haiut.

34. Næh tomri parabolas gnæh Iesus ten mǒmtōhmě bǎiūh, hæt parabolas rio aléōhlǎ hæt gnæh ten ānæh.

35. Wahtschi læth rōch alĕōhlă som propheta læth gnæh: hio'n tiōĕ uffōa olfang'n tiōĕ, gnæh parabolas, hio mangéo næh som læth (h) ĕntmōthange ürĕh tă hæh som læth kăiōă wīĕnĭ mătai.

36. Ĕniāh Iesus iăănge mōmtōhmĕ băiūh, sōătrĭ ten nih: discipulos ānæh sīĕl ten ānæh gnæh: mangéo me ten tiōoy tian næh parabola ta holbāl ol hiiom.

37. Opsiŏp Iesus gnæh ten ānæh: băiūh som bomiong lăpāh trigo, ānæh gŏænti băiūh.

38. Hiiom wīĕnĭ mătai, lăpāh ongiūăng kiniohm tă reyno haléang, holbāl hallapah băiūh.

39. Băiūh som bomiong ānæh iwi. Hæh itkeit iūăng, hæh wīĕnĭ mătai hærŏghæh kăpāh, băiūh itkeit iūăng, ehiomri hăhīăngĕ tă Gnallæh.

40. Som băiūh ulpal holbāl ĕntōing næh ol bălāh wahtschi hærŏghæh læth ten hæh wīĕnĭ mătai kăpāh.

41. Gŏæn băiūh hæroghæh hahiange ehiomri ānæh, ānæh hærŏghæh hamuhle hallapah wī băiūh tă tomri som hembéa ol reyno ānæh.

42. Hærŏghæh entōing ānæh ol balah, gnāllæ hærŏghæh giiüm, hærŏghæh goy kănāpĕ.

43. Næh hæh héăngĕsĭ lăpāh hăiūh hærŏghæh rayn som hæng, ol reyno tă tīĕti ānæh. Rōch hĭăngĕ nang tiămāng băiūh ōhtĕ hīăngĕ.

44. Reyno haléang læth som tiŏāhā (h) entmōthange ol mătai, héang băiūh læth băiain næh, hæt mangéo băiūh riio, măchā ræhs'n ānæh tiū, ini tiŏāhā ānæh ŏmtōhm, halau'n næh mătai.

45. Læth kăchāt reyno haléang som băiūh hio halau'n lăpāh perolas.

46. Ānæh héo héang bihsi lăpāh perola tiū, ini tiŏāhă ānæh ta tomri, halau'n næh.

47. Læth kăchāt reyno haléang som won, băiūh kăwāl ol gamalæh hăwōn lēndĕsĭ kah.

48. Măchā. Wōn læth bus ĕniāh băiūh utiō næh ten fab mătai, būiiĕ hæroh lăpāh kah, tŏmāl næh, hallapah kah kăwāl.

49. Wahtschi hærŏghæh læth sackāme kăpāh wīĕnĭ mătai. Ehiom hahĭāngĕ tă Gnallæh hærŏghæh sīĕl iōange hallapah băiūh tă héăngĕsĭ lăpāh băiūh.

50. Hærŏghæh kăwāl hallapah băiūh ol băiūh ol bălāh gnāllæ giiūm, goy kănāpẹ̆.

51. Ĕniāh Iesus hămah discipulos ānæh: üffé læth domback ga næh aléōhlă? ānæh ŏpsiŏp āă ŏmiāh.

52. Gnæh Iesus: (Remainder of text wanting.)

53. Iesus læth gnæh næh parabolas ĕniāh, tiū som tiuk næh.

54. Sīĕl ol mătai som lock ānæh, tay ol synagogas ānæh. Băiūh læth maravilhados gnæh: som tiu rück ten ānæh wahtschi kărūwă achahinto, wahtschi kărūwă gōăng.

55. Ānæh gōæn băiūh māmĕ nih hæt ga? léaug hamangnanti ānæh Maria hæt ga? léangri tă ngōhnĕ nihti ānæh, Iacob, Ioses, Simon, Iudas hæt ga?

56 Tomri ngahne nihti ānæh hiōhl tiŏoy hæt hembéa ga? som tiū rück ten ānæh næh tōmri?

57. Wahtschi næh băiūh læth raglĕto ten ānæh. Măchā, Iesus gnæh ten ānæh: tă tōmri tiuk, ol mătai som lock ānæh, ol nih ānæh, propheta mŭnbéhtschĭ goy băiūh.

58. Iesus gnăllæh hæt wī bihsi maravilhas, băiūh ihta hæt rūĕtŏ.

Chap. 14.

1. Næh hæh rey Herodes læth hĭānge aléōhlă tă Iesus.

2. Herodes gnæh ten lohm ānæh: næh băiūh Iohannes Baptista. Læth ānæh ĕniăchnăto som kămăpāh, wi ten hæh siranæh kărūwă maravilhas.

3. Hiachneto ten Herodias ngahne ta Philippus hĭōhl-

héwa ānæh Herodes læth katia Iohannes ăltōĕl ŏpāphăchăt ānæh.

4. Iabannes læth gnæh ten Herodes: wat me müllo hĭōhl ngahne ta hĭōhlhéwa'n me.

5. Herodes hætout wī ānæh kăpāh, măchā băhāh tă băiūh Iuda, som rūĕtŏ Iohannes læth propheta.

6. Măchā Herodes wī mŏnpōhkĕ săckāme kăiōă ānæh, goænti ngahne tă Herodias ănhōn Herodes hæroh næh, læth ræhs.

7. Gnæh iuramento itscheītschĕrĭ ten arĭéllĕ: gnæh's me tain hio, tiŏĕ iay'n me tă tōmri.

8. Arĭéllĕ hamah tīĕtĭ ngahne næh, ĕniāh gnæh ten Herodes. Iay me ten tiŏĕ ol gĕrāhă goy tă Iohannes Baptista.

9. Næh hĭăngĕ Herodes læth iēngnătŏ, măchā, hĭŏhl ānæh ungock mŏnpōhkĕ băiūh læth hiăngĕ iuramento som læth ānæh gnæh ten arĭéllĕ ānæh mŏtătourĭ, gnéang iay ten arĭéllĕ goy tă Iohannes.

10. Hahĭăngĕ lohm, gnéang ŏlchōĕl goy tă Iohannes ol nih ānæh læth ŏpāphăchăt.

11. Lohm wī wahtschi, ŭghæh goy næh ol gĕrāhă, iay næh ten arĭéllĕ; arĭéllĕ ŭghæh næh ten tīĕtĭ ngahne næh.

12. Ĕniāh discipulos tă Iohannes sīĕl ŭghæh āhă kămăpāh ānæh allohla næh, ĕniāh sīĕl mangéo næh ten Iesus.

13. Iesus næh hĭănge ĕniāh, ansiăng tiong, tiū som tiuk næh sīĕl ol tiūngāit hæt'n tiūĕnĕ, hembéa ananheri. Băiūh næh hĭangĕ, sīĕl iangteri ānæh som tiuk nihri.

14. Ĕniāh Iesus sīĕl hæroh bihsi mŏmtōhmĕ băiūh somiōnghăsĭĕn ten ānæh, wī lăpāh'n āhă tŭmūh ānæh.

15. Ol bŭiūĕ sīĕl ten Iesus discipulos ānæh, gnæh næh ... ĭngāit hæt'n tiūĕnĕ, hæroh, rück hăttōhm, gnæh'n ... băiūh tiū, sīĕl ten tiuk nihri, halau'n tă ungock.

46. ānæh ta
47. Læt
ol gamalæh hà

16. Gnæh Iesus ten discipulos hat ōhtĕ tiū ānæh üffé iay ungock ten ānæh. Discipulos gnæh.

17. Oht tănæh mŏlehālĕ lărōhmĕ, ā kah, pétri hæt oht.

18. Gnæh Iesus. Ughæh næh ten tiöĕ.

19. Ĕniāh gnéang Iesus ten mŏmtōhmë băiūh, būiiĕ lagoy ănsūĕn, ĕniāh ānæh ūghæh tănæh mŏlchālĕ, ā kah, tiāl olmàt ten haléang, zŭiōnghĕtsĭ, ōchnĕ mŏlchālĕ, iay næh ten discipulos ānæh, discipulos utāga næh ten mŏmtŏhmĕ băiūh.

20. Băiūh ŏmtōhm ungock læth băhai ĕniāh, tŏmāl ānæh pétri mŏcktōkĕle, næh læth som a baiah.

21. Măchā, læth ungock băiūh tănæh som ruktay nghōnĕ, māchā, băiūh ngahne, kiniohm hæt læth hărōh.

22. Ĕniāh Iesus hio iāăngë mŏmtōhmĕ băiūh gnéang discipulos ānæh hŭlātschi ansiāng tiong ŏtmŏreh rūĕn la ānæh.

23. Iesus læth iāănge mŏmtōhmĕ băiūh ĕniāh, ānæh ananheri sian haniūĕn, itscheitschĕrĭ Gnallæh subhængrié anæh gnāllæ læth ohiau.

24. Næh hæh tiōng rück ŏmiūĕngĕ gamalæh, kŏmhōngrĭ tă goy gămălæh, hay hagoang mōtnĕrĭ ten ănæh.

25. Măchā ol * * * Iesus itōæ la goy gamalæh, siĕl ten tiong.

26. Discipulos héo ānæh, læth băhāh, gnæh: siĕl ehiom, băhāh ōtiōŭ kārūsĭnĕ.

27. Hŭlātschi Iesus itschēitschĕrĭ ten ānæh, gnæh wat băhāh, ræho'n üffé, tiöĕ Iesus.

28. Opsiöp Petrus, gnæh ten ānæh: ŏmiāh, iana me siĕl, gnæh'n me tiöĕ siĕl ten me la goy rack.

29. Gnæh Iesus ten ānæh heinke. Petrus tiŏāchnĕ som tiong, itōæ la goy rack mōtnĕrĭ Iesus.

30. Măchā, ānæh héo hay hagoang læth băhāh hio

longsi olĕnlōŭ, ŏtiōŭ kărūsĭnĕ gnæh: ŏmiāh ŭghæh iay ten tiöĕ.

31. Hūlätschĭ Iesus hāhkte tey, kăiāng ānæh gnæh ten ānæh: mŭnbétschĭ seiang băiūh me, tiōan hat rŭĕtŏ?

32. Ĕniāh ānæh ansiāng tiong, hay kăpāh.

33. Băiūh ol tiong sīĕl ten Iesus gnohlseri, gnæh ānmĕrĭ, me gōænti Gnallæh.

34. Băiūh rūen la ānæh sīĕl ol mătai Genezareth.

35. Băiūh Genezareth hio ănæh hahĭānge ten tiuk nihri mătai, ŏmtōhm ŭghæh ten Iesus lēndĕsĭ tŭmūh.

36. Seionghantgnæh ānæh, taiō fab kănlōh ānæh, taiō næh băiūh tă tōmri læth lăpāh'n āhă.

Chap. 15.

1. Pharisæos, escribos, som Ierusalem, sīĕl ten Iesus, gnæh ten ānæh.

2. Discipulos'n me, tiōan hæt wī næh som læth gnéang tă fomdesi băiūh? ănæh ungock ŭrēh hæt kŭleick tă tegri.

3. Opsiöp Iesus gnæh ten ānæh: ŭffé tiōan hæt wī gnéang Gnallæh wĭ rōch gnéang ŭffé.

4. Gnallæh læth gnéang: me ōhtĕ hăntahp tīĕtĭ ngōhnĕ ngahne'n me. Băiūh, som gnæh hallapah ten tīĕtĭ næh, ōhtĕ kăpāh.

5. Măchā: ŭffé tay băiūh wahtschi: iana héang băiūh gnæh ten tīĕtĭ næh: hæt rōch'n tiöĕ iay ten me næh som me hio, tiöĕ iay næh tănælsĕ ten Gnallæh siranæh băiūh wī lăpāh.

6. Wahtschi ŭffé wī băiūh hæt hăntahp tīĕtĭ næh wahtschi gnéang ŭffé wī hæt rōch gnéang Gnallæh.

7. Kŭsauhĕtsĭ băiūh ŭffé. Ānmĕrĭ taio aléōhlă sem læth gnæh propheta Iesaias tă ŭffé.

8. Gnallæh gnæh wahtschi: næh mŏmtōhmĕ băiūh

iĕl ten tiōĕ hiōhl olfang ānæh zŭiōnghĕtsĭ ten tiōĕ hĭōhl
mănōĕn ānæh, măchā, ehiom ānæh læth hoy som tiōĕ (hæt
hantahp'n tiōĕ.)
9. (This verse omitted in the MS.)
10. Ĕniāh Iesus gnæh ten mŏmtōhmĕ băiūh heinke,
hĭāng'n üffé domback'n üffé næh som gnæh'n tiōĕ.
11. Næh som sīĕl ol olfang, hæt wī iu băiūh măchā,
næh som tiū som olfang wī iu băiūh.
12. Ĕniāh discipulos Iesus sīĕl ten ănæh, gnæh: Pharisæos
hĭāngĕ næh aléōhlă læth ragleto me hæt ăchā ga?
13. Opsiŏp Iesus gnæh: ŭnīgă tă tōmri som tīĕtĭ'n
tiōĕ ol haléang hæt læth ăppĕp hærŏghæh ălpahlĕ.
14. Iagne üffé Pharisæos. Ānæh læth palléolmat,
omsiok tiăgă tă kaié ten palléolmat băiūh. Măchā, iana
héang palléolmat băiūh omsiok tiăgă tă kaié ten rio palléolmat
băiūh næh băiūh goh ol anuhle.
15. Petrus gnæh ten Iesus: ŏmiāh wī tiŭngait næh
aléōhlă ten tiōoy.
16. Opsiŏp Iesus ten ānæh: üffé kăchāt hæt ăchāhintoga?
17. Tōmri sīĕl ol olfang sīĕl ol wiang, ĕniāh tiu iana
băiūh ishāŭ; næh üffé hæt ăchā ga?
18. Măchā, næh som tiu som olfang, læth lock ol ehiom,
næh wī iū băiūh.
19. Ehiom tă băiūh wī lock hallapah mŏtătourĭ, huri,
ngōhnhĕrĭ, hagonheri, haiuhl, ingossenti, hallapah aléōhlă.
20. Næh tōmri wī iū băiūh. Măchā ungock hæt
kuleick tă teyri, hæt wī iū băiūh.
21. Ĕniāh Iesus tiū som tiuk næh sīĕl ten mătai Tyro
Sidon.
22. Hæroh, ngahne mătāi Cana sīĕl iangteri ānæh
ŏtioŭ kărūsīnĕ, gnæh: ŏmiāh gŏæn David, sŏmiōnghăsiĕn
ten tiōé. Gŏænti ngahne'n tiōĕ bihsi tiacktifock ta iwi.

23. Iesus hæt opsiŏp ten ānæh: măchā, discipulos sīĕl ten Iesus, seionghantgnæh ānæh gnæh: ŭghæh iay me ten næh ngāhnĕ ānæh ŏtiōŭ karusine iangteri tiŏoy.

24. Opsiŏp Iesus tiŏĕ læth hahiăngĕ ten mŭōgnăiĕn mæh som nih Israel, hæt ten băiūh rio.

25. Măchā, ngahnĕ sīĕl ten ānæh gnohlseri gnæh; ŏmiāh ŭghæh iay ten tiŏĕ.

26. Opsiŏp Iesus gnæh ten ānæh: wat ŭghæh lărōhme tă kiniohm, kămāl næh ten am.

27. Ngahne gnæh: ānmĕrĭ ŏmiāh: măchā, am kăchāt ungock mŏcktōkĕle som goh lāgătă gerāhă tă ŏmiāh næh.

28. Ĕniāh opsiŏp Iesus gnæh: oh ngāhnĕ, me kărūwă seiang băiūh, næh sombio'n me ōhtĕ, læth ten me. Næh hæh gŏænti ngāhne ānæh læth lăpāh'n ol āhă.

29. Ĕniāh Iesus tiū som gnāllæ, pétri itōæ sīĕl ten gămălæh mătai Gallilæa, sian hăniūĕn, būiiĕ gnāllæ.

30. Bihsi băiūh sīĕl ten ānæh, omsōĕmĕ sŭru, palléolmat, hængla hæt gōăng, rio lēndĕsĭ tănōĕ tuh băiūh ten lagri Iesus; Iesus wī ānæh lăpāh'n āhă.

31. Hæt ăchā iĕneith băiūh gnæh, hængla hæt gōăng băiūh læth gōăng, sŭru itōæ, palléolmat hæroh, næh héo mŏmtōhmĕ băiūh læth maravilhados, gnæh lăpāh Gnallæh Israel.

32. Ĕniāh Iesus gnæh heinke discipulos ānæh, gnæh: tiŏĕ sŏmiōnghăsīĕn ten næh mŏmtōhmĕ băiūh, ten hæh læth lūĕ ram ānæh hembéa hĭōhl'n tiŏĕ ānæh hæt oht tă ungock. Ānæh hæt læth găŭ, hæt kāpāh ol kăie, tiŏĕ hætschu iăăngĕ ānæh hæt ungock ōhtĕ ŭreh ungock.

33. Discipulos opsiŏp ten Iesus: Næh tiungāit hat'n tiūĕnĕ. Tian wī tiŏoy băiain lărōhmĕ som bōg wī băhāi næh hurohtschi băiūh.

34. Iesus gnæh ten ānæh: ŭffé amnang mŏnōhle lăr-ŏhmĕ oht? Discipulos gnæh: isait mŏnōhlĕ lărōhmĕ nunbehtschĕle kah oht.

35. Gnæh Iesus ten băiūh būiiĕ ol mătai.
36. Ĕniāh Iesus ŭghæh næh isait mŏnōhlĕ lărŏhmĕ,
hĭōhl kah, zŭiōnghĕtsĭ ōchnĕ næh, iay næh ten discipulos
ānæh, discipulos ŭtāga næh mŏmtōhmĕ băiūh.
37. Băiūh tă tōmri ungock læth băhāi, ĕniāh ānæh
ōptiăp pétri mŏcktōhkĕle, wī kăbūhsĭ isait baiah.
38. Băiūh, som læth ungock læth ā nay ruktay ngōhnĕ,
măchā băiūh ngahne, kiniohm, (som kăchāt læth ungock)
hæt læth hărōh.
39. Ĕniāh Iesus iăănge mŏmtōhmĕ băiūh,sansiāng ti-
ong, sīĕl ol mătāi Magdala.

Chap. 16.

1. Eniah Pharisæos, Saducæos, sīĕl ten Iesus chāllă
ānæh, gnæh: omsiok'n me ten tiöoy nange som haléang.
2. Opsiŏp Iesus gnæh: ol bŭiūĕ ŭffé gnæh: haléang
læth komlāng, hackæh hærŏghæh lăpāh hæh.
3. Ol buhiu ŭffé gnæh, haléang læth kŏmlāng læth
taiiuhl, hĕnlæhn rŭck hallapah hæh. Kŭsauhĕtsĭ băiūh
ŭffé; ŭffé rōch ăchā tiăgā haléang, ăchā nange ta næh
hæh ŭffé hæt rŏch ga?
4. Næh hallapah ngōhnhĕrĭ băiūh hio nāngĕmat; mă-
chā hæt hærŏghæh omsiok ten ānæh rio nāngĕ tă nāngĕ
propheta Ionas. Wahtschi gnæh Iesus, ĕniāh ānæh tiū.
5. Discipulos Iesus bechnato ŭghæh lărōhmĕ næh hæh
som ānæh ansiang tiong rūĕn la næh.
6. Iesus gnæh ten ānæh: uméhento'n ŭffé haiut tă
Pharisæos tă Saducæas.
7. Ĕniāh discipulos mŏtătourĭ ol entmōtĕ ānæh tiöoy
tiēt ŭghæh lărōhmĕ, ānæh gnæh wahtschi.
8. Næh ăchā Iesus gnæh ten ānæh: mŭnbétschĭ seiang
băiūh ŭffé, tiōan iēngnătŏ mŏtătourĭ ŭffé hæt ŭghæh
lărōhmĕ.

9. Üffé hæt ăchāhinto băiūh gă? tănæh som rucktay băiūh læth ungock tănæh mŏnōhlĕ lărōhme ĕniăh, amnang baiah tă pĕtri tŏmāl üffé læth bæchnato gā?

10. Ā nay rucktay băiūh læth ungock isait monōhlĕ lărōhmĕ ĕniāh amnang baiah tă pétri tŏmāl üffé læth bæchnato gā?

11. Iana tiöĕ gnæh ten üffé uméhento haiut tă Pharisæos tă Saducæos, hæt gnæh'n tiöĕ tă lărōhmĕ üffé tiōan hæt ăchā.

12. Ĕniāh discipulos ăchā, Iesus hæt gnæh ten ānæh uméhento tă lărōhmĕ haiut, măchā, tă hallapah gnéang tă Pharisæos tă Saducæos.

13. Ĕniāh Iesus sīĕl ten mătai Cæsarea Phillippi, hămah discipulos ānæh, gnæh: tian gnæh băiūh, tiin băiūh gŏæn băiūh?

14. Opsiŏp ānæh: rio băiūh gnæh, me Iohannes Bautista; rio băiūh gnæh, me Elias; rio băiūh gnæh, me Ieremias, me himéang tă prophetas.

15. Iesus gnæh ten ānæh: üffé tian gnæh, tiin băiūh'n tiöĕ?

16. Opsiŏp Simon Petrus gnæh: me Christus gŏæn tă hæt kăpāh Gnallæh.

17. Opsiŏp Iesus gnæh ten ānæh: Simon gōæn Ionas, me băiūh ta lăpāh, āhăn, wah, hæt mangéo næh ten me, măchā, tiĕtĭ'n tiöĕ ol haléang læth mangéo næh tĕn me.

18. Tiöĕ gnæh teh me: me Petrus. Hio'n tiöĕ māmĕ rōch igreia'n tiöĕ la goy næh hăniūĕn mangæh; gōăng tă iwi hæt hærŏghæh ănrōchnăiĕn næh.

19. Hio'n tiöé iay ten me karūwah foang tă reyno haléang. Tōmri som me hærŏghæh olgoel ol mătai hærŏghæh olgoel ol haléang, tōmri som me hærŏghæh iæchne ol mătai hærŏghæh iæchne ol haléang.

20. Ĕniāh Iesus ăltēălă discipulos ānæh gnæh, Iesus'n tiöĕ Christus, wat üffé gnæh ten băiūh rio.

21. Næh hæh Iesus ŭrēh mangéo ten discipulos ānæh; ānæh ōhtĕ siĕl ten Ierusalem tiock tifock tă presbyteros, tă sacerdotes, tă escribos, som hærŏghæh tiōngbŏnōhnĕ, wī kăpāh ānæh, măchā lūĕ sackāme ānæh ōhtĕ ĕniăchnătŏ.

22. Petrus siĕl mĕæhŏ Iesus, tayngne ānæh gnæh: ŏmiāh sŏmiōnghăsiĕn ten me, wahtschi hallapah hæt ōhtĕ rück ten me.

23. Măchā Iesus gnéaltere gnæh ten Petrus: holgneri Satan, me wī ragleto'n tiöĕ. Me hæt mŏtătourĭ tălătourĭ tă Gnallæh, măchā me mŏtătourĭ næh som hætout băiūh.

24. Ĕniāh Iesus gnæh ten discipulos ānæh: băiūh som hio siĕl iangteri'n tiöĕ, ŏhtĕ bæchnato tălătourĭ ānæh ōhtĕ ŭghæh tifock ānæh siĕl iangteri'n tiöĕ.

25. Băiūh som hætout æ, hærŏghæh kăpāh. Hantahp'n tiöĕ kăpāh kăpāh băiūh hærŏghæh æ.

26. Tiŏāhă tă wiĕnĭ mătai ŏmtōhm tiămāng băiūh, iana mŭōgnăiĕn ehiom ānæh, lăpāh gā? tian rŏch iay băiūh iăănge éhiom ānæh.

27. Ānmĕrĭ, hærŏghæh siĕl Gŏæn băiūh ol gloria tă (Gnallæh) tiĕtĭ ānæh, hĭōhl ehiomri ānæh. Næh hæh ānæh hærŏghæh hāniŏă ten băiuh ŏmtōhm næh som ānæh læth wī.

28. Tiöĕ gnæh üffé rōch, næh séoka mŭnbēhtschĭ băiūh, Gŏæn băiūh siĕl ol reyno ănæh, ănæh héo ŭrēh hæt hærŏghæh kăpāh.

Chap. 17.

1. Tafuhl ram læth ĕniāh, Iesus gnæh ten Petrus, ten Iacobus ten hĭōhlhewa ānæh Iohannes, heinke hiohl'n tiöĕ; ĕniāh siān hĭōhl næh lūĕ băiūh lagoy tiong hăniūĕn.

2. Gnāllæ Iesus læth tiŭngait næh lūĕ discipulos héo, tiăgă ānæh wī tiŭngait som hæng, kănlōh ānæh læth ræng som bălădēu.

3. Hæroh, Moses, Elias rück som haléang itscheitschĕrĭ hĭōhl Iesus.

4. Ĕniāh Petrus gnæh ten Iesus: ŏmiāh tiuk ihta tiuk tă lăpāh, iana me hio, tiöoy māmĕ lūĕ nih, héang nih hembéa'n me, héang nih hembéa Moses héang nih hembéa Elias.

5. Măchā, Petrus wahtschi itscheitschĕrĭ næh hæh, tiungait taiiuhl sīĕl lagoy ānæh; hæroh, léangtey som taiiuhl gnæh: ānæh tiöĕ hăntahp gŏænti'n tiöĕ, ānæh wī ræhs'n tiöĕ, üffé ōhtĕ hĭāngnătŏ aléōhlă ānæh.

6. Næh hiāngĕ discipulos, gnohlseri, bihsi băhāh.

7. Măchā Iesus sīĕl ten ānæh, taiō ānæh gnæh: sānlĕrĭ, wat üffé băhāh.

8. Măchā ānæh tiāl olmat héo Iesus hæt héo băiūh rio.

9. Ānæh tiētsi som hăniūĕn. Iesus ăltéălă ten ānæh gnæh: Gŏæn băiūh læth eniachnato som kămăpāh ŭrēh wat üffé mangéo næh som üffé læth ie héo.

10. Ĕniāh discipulos Iesus hămah ānæh tiōan escribos gnæh; Elias ōhtĕ rück ŭrēh (tă Mesias)?

11. Opsiŏp Iesus gnæh ten ānæh: ānmĕrĭ, Elias ōhtĕ rüch ŭrēh, ouwĭ tă tōmri.

12. Măchā, tiöĕ gnæh ten üffé, Elias læth rück, næh băiūh hæt ăchā ānæh, læth wī ten ānæh hallapah som hio, wahtschi Gŏæn băiūh kăchāt hærŏghæh tiōngbŏnōhnĕ tă næh băiūh.

13. Næh aléōhlă hĭāngĕ discipulos ăchā, Iesus gnæh ten ānæh tă Iohannes Bautista.

14. Ānæh sīĕl ten mŏmtōhmĕ băiūh ĕniāh, héang băiūh sīĕl gnohlseri zagey lagri ta Iesus.

15. Gnæh: ŏmiāh sŏmiōnghăsiĕn ten gŏænti'n tiöĕ.

Ānæh bibsi tuh tă arōat kahæh, bihsi tiaktifock, ānæh rolsi goh ol bălāh rolsi goh ol răck.

16. Tiöĕ læth omsōĕmĕ ānæh ten discipulos'n me, discipulos hæt rōch wī ānæh lăpāh'n āhă.

17. Opsiöp Iesus gnæh: aiiüh, hæt rüĕtŏ, hæt ăchāhinto băiüh üffé, am hæh ōhtĕ'n tiöé hembéa hĭōhl üffé? gattohm ōhtē'n tiöĕ hembéa hæt tiōngto ten üffé? me omsōĕmĕ göænti'n me ten tiöĕ.

18. Ĕniāh Iesus tāyngnĕ ānæh iwi tiū som ānæh, hülātschi næh wī, ächlemaial læth lăpāh'n ol āhă.

19. Ĕniāh discipulos sīĕl ten Iesus hămah ānæh: tiōan tiöoy hæt læth rōch tschiāgĕnĭ næh iwi.

20. Opsiöp Iesus ten ānæh: üffé hæt rüĕtŏ, tiöĕ gnæh rōch ten üffé: iana üffé mŭnbĕhtochĕlo rüĕtŏ, rōch üffé gnæh ten næh hăniüĕn tiū'n me som tiuk næh ten tiuk ānæh hăniüĕn hærŏghæh tiū. Iana rüĕtŏ üffé rōch wī tă tōmri.

21. Măchā, tschiāgĕnĭ siranæh iwi, ōhtĕ itscheitschĕrĭ Gnaliæh ōhtĕ hæt ungock iana hæt wī wahtschi, iwi hæt tiū.

22. Iesus hĭōhl discipulos ānæh hĭōhlhĕsĭ ol mătai Galiléa. Næh hæh Iesus gnæh ten ānæh: Göæn băiüh hærŏghæh, læth ŭghæh, omsiōmăte ol teyri băiüh.

23. Băiüh hærŏghæh wī ānæh kăpāh, lüĕ săckāme ānæh hærŏghæh ĕniăchnăto. Næh hĭānge discipulos læth bihsi iēngnătŏ.

24. Ānæh sīĕl som Capernaum ĕniāh băiüh som ŭghæh patacca ten rey siĕl ten Petrus gnæh: ŏmiăh üffé hæt iayga patacca ten rey.

25. Gnæh Petrus: ānæh iay. Ĕniāh Petrus siĕl ten nih; ānæh mangéo ŭrēh, Iesus gnæh ten ānæh: Simon, me tian mŏtătourĭ? tiin băiüh ōhtĕ iay patacca ten rey? kiniohm tă rey gā? kălēng băiüh gā?

26. Opsiŏp Petrus: kălēng ōhtĕ iay. Gnæh Iesus wahtschi kiniohm hæt ōhtĕ iay.

27. Măchā tiŏoy hæt wī ragleto næh băiūh tiū'n me ten gămălæh, kăwāl kărau hæt lot ŭghæh kah som me hærŏghæh ŭrēh ŏcktōăgă uffōa olfang næh, ol næh me hærŏghæh băiain héang patacca, næh ŭghæh me iay næh hænöhl'n tiöĕ hænöhl'n me.

Chap. 18.

1. Næh hæh discipulos Iesus sīĕl ten ānæh hămah: tiin petri kărūwă tă tōmri băiūh ol reyno haléang.

2. Iesus gnæh himéang kiniohm heinke ten ānæh wī næh séoka omiūĕngĕ tă discipulos ĕniāh gnæh.

3. Tiöĕ gnæh üffé rōch: iana entmōtĕ'n üffé hæt læth rio, iana üffé hæt læth som kiniohm, üffé hæt rōch sīĕl ol reyno haléang.

4. Som næh kiniohm hæt hŏōh ol entmōtĕ băiūh, siranæh băiūh pétri kărūwă tă tōmri băiūh ol reyno haléang.

5. Băiūh som mewīho siranæh kiniohm ol léang'n tiöĕ, næh băiūh mewīho tiöĕ.

6. Măchā iana héang băiūh wī lock hallapah mŏtătourĭ ol entmōtĕ tă pétri mŭnbēhtschĭ tă næh kiniohm, kārūwă mangæh enlān ten onglōngă ānæh gnochne ol ŏlĕnlōū tă gămălæh, pétri lăpāh tă tetschifock som hærŏghæh tāio siranæh băiūh.

7. (This verse omitted in the MS.)

8. Măchā, iana tey'n me iana la'n me wī lōck hallapah eohæhhæto entmōtĕ'n me ŏlchōĕl, kăwāl næh. Me sūru, me hīŏhl himéang tey sīĕl ol haléang, pétri lăpāh ten me, tă entōing ol bălāh tink iwitiamanga ā teyri ā lāgrĭ.

9. Iana olmat'n me wī lock hallapah éohæhhæto ol ĕntmōtĕ'n me ĕtōhĕlĕ kăwāl næh. Me tiamāng himéang

olmat sīĕl ol haléang pétri lăpāh tă tiămāng ā olmat, măchā, entōing ol bălāh tiuk iwi.

10. Hæroh, wat üffé mŭnbēhtschĭ mŏtătourĭ tă himéang tă kiniohm næh. Tiöĕ gnæh ten üffé: ophīiŏp ānæh éhiomri ol haléang, rămōh héo tiăgă tă tīĕtĭ'n tiöĕ ol haléang.

11. Gŏæn băiūh læth sīĕl ŭghæh iay ten tōmri băiūh mūōgnăiĕn.

12. Tian mŏtătourĭ üffé? héang băiūh tiămāng tănæh nay mæh, iana himéang ta næh mæh mŭōgnăiĕn, anæh ioæh næh héangteri rucktay mæh la goy hăniūĕn, tiū halléa mæh himéang mŭōgnăiĕn mæh hæt rōch gā?

13. Ānæh iana băiain næh, tiöĕ gnæh üffé rōch, ănæh, hærŏghæh ræhs tă næh pétri som tă héangteri rucktay mæh som hæt læth mŭōgnăiĕn.

14. Wahtschi hæt tălătōurĭ tă tīĕtĭ üffé ol haléang, mŭōgnăiĕn himéang tă næh mŭnbéhtschĭ băiūh.

15. Măchā, iana gontiöĕ'n me wī hallapah ten me, ĭtschēitschĕrĭ'n me ananheri ten ānæh, gnæh wat wī wahtschi. Iana ānæh altalnanangti ten me, me læth wī lăpāh ten gontiŏe'n me.

16. Iana ānæh hæt hiangnato'n me, gnæh hein ke rio héang, ā băiūh. Ā, lūĕ băiūh hĭăngĕ héo tă tōmri gnæh rōch tian læth wī tian læth ĭtschēitschĕrĭ.

17. Ānæh iana hæt hiangnato næh băiūh gnæh'n me ten igreia. Ānæh iana hæh hiangnato igreia me wī hĭōhl anæh som hĭōhl gentio publicano.

18. Tiöĕ gnæh rōch ten üffé: næh som üffé hærŏghæh ĕnlān ol wīĕnĭ mătai hærŏghæh ĕnlān ol haléang. Næh som üffé hærŏghæh iæchne ol wīĕnĭ mătai hærŏghæh iæchne ol haléang.

19. Tiöĕ gnæh üffé pétri iana ā iōang to üffé ol wīĕnĭ mătai læth homnohl seionghantgnæh. Tīĕtĭ'n tiöĕ o

haléang, ānæh hærŏghæh iay ten næh bǎiūh næh som ānæh seionghantgnæh.

20. Ā, lūě iōang tiū hĭōhlhěsĭ hǎntahp'n tiōě gnāllæ tiōě hembéa ŏmiūěngě ta næh.

21. Ěniāh Petrus siěl ten Iesus, gnæh: ŏmiāh, amgosisi tiōě ohtě lāgnetōěn ten gontiōě som wī ragleto'n tiōě? isait siōǎ bōg gā?

22. Opsiŏp Iesus ten ānæh. Tiōě gnæh ten me, isait siōǎ hæt bōg, mǎchā, isait som siōa isait siōa ōhtě lāgnetōěn.

23. Reyno haléang læth som kǎrūwǎ ŏmiāh som hio hæroh tian benihme ten ānæh lohm ānæh.

24. Ānæh hahiange ŭkēizǎgǎ lohm hæroh, himéang tǎ ānæh læth benihme ten ānæh tǎnæh nay ruktay patacca.

25. Lohm hæt rōch hāniŏǎ næh som benihme. Ŏmiāh gnéang ini næh lohm, hĭōhl ngahne ānæh, kiniohm, tĭoāhǎ ānæh, tǎ tōmri, hāniŏǎ næh som læth benihme.

26. Ěniāh lohm gnohlseri seionghantgnæh ānæh, gnæh: ŏmiāh lakte pēgmǎsŭen me, tiōě hio hāniŏǎ ten me tǎ tōmri.

27. Ŏmiāh sŏmiōnghǎsiěn ten næh lohm, iāǎnge ānæh, seionghinto kǎchāt ten ānæh, næh som læth benihme.

28. Ěniāh næh lohm tiū som nih, mōtněrĭ himéang tǎ lohm hiūnti ānæh, som læth benihme ten ānæh tǎnæh nay fanam, ānæh mūiiōŭ, komrog næh lohm, gnæh hāniŏǎ'n mo ten tiōě næh som me benihme ten tiōě.

29. Ěniāh lohm hĭūnti ānæh gnohlseri seionghantgnæh ānæh: lakte pěgmǎsŭe'n me tiōě hio hāniŏǎ ten me tǎ tōmri.

30. Mǎchā, ānæh hætschu, tiū wī ěnlān opaphǎchǎt lohm hĭūnti ānæh, ten hæh ānæh hāniŏǎ tōmri som læth benihme.

31. Rio lohm hĭūntĭ ānæh næh héo, læth bihsi iěngnǎtŏ, siěl ten ŏmiāh ānæh, mangéo ten ānæh tǎ tōmri.

32. Ĕniāh ŏmiāh hahiange ŭkēizăgă næh (hallapah) lohm, gnæh ten ānæh: hallapah lohm me, me seionghantgnæh'n tiöĕ, tiöĕ læth lāgnĕtōĕn ten me næh bihsi patacca som me benihme ten tiöĕ.

33. Me hæt ōhtĕ gă kăchāt sŏmiōnghăsīĕn ten lohm hĭūntĭ'n me, som tiöĕ læth sŏmiōnghăsīĕn ten me.

34. Ĕniāh ŏmiah læth gestio, gnéang hămŏāsĕsĭ ŭffōg næh hallapah lohm ten hæh ānæh hāniŏă tōmri som ānæh læth benihme.

35. Wahtschi tīĕtĭ'n tiöĕ ol haléang hærŏghæh kăchāt wī ten üffé, iana üffé hæt ræhs lāgnĕtōĕn iohl siōa ten gontiö üffé hallapah som ānæh læth wī.

Chap. 19.

1. Iesus næh ăléōhlā læth ĭtschēitschĕrĭ, ĕniāh ānæh tiū som Galilæa sīĕl ten mătai Iuda la ānæh ræh Iordan.

2. Bihsi băiūh sīĕl iangteri ānæh, Iesus wī ānæh lăpāh'n āhă.

3. Ĕniāh Pharisæos sīĕl ten Iesus, challā ānæh gnæh: băiūh iăănge ngahne ānæh lăpāh gā?

4. Opsiŏp Iesus gnæh ten ānæh: üffé næh hæt læth hænroh gā? ŭrēh Gnallæh læth māmĕ băiūh wī ānæh héang ngōhnĕ héang ngahne.

5. Ĕniāh gnæh: băiūh hærŏghæh iăange tiīĕ ānæh hăntaph ngahne ānæh; næh ā băiūh hærŏghæh hembéa himéang āhă.

6. Wahtschi ngōhnĕ ngahne hæt ā āhā, măchā læth himéang āhă, băiūh hæt ōhtĕ iăange næh som Gnallæh læth wī homnohl.

7. Ĕniah Pharisæos gnæh: măchā Moses tiōan læth gnéang, iay carta ta iăănge ten ngahne iăănge ānæh?

8. Opsiŏp Iesus ten ānæh. Ehiom üffé læth ingmein, næh ăchā (Moses læth gnéang iăănge) ngahne üffé, măchā, ŭrēh hæt læth wahtschi.

9. Măchā, tiōĕ gnæh ten üffé: băiūh som iāange ngahne ānæh, iana ngahne hæt hăgōnĕiay, wī gāmănŏ hĭōhl rio ngahne, læth hagonheri. Băiūh som wī gămănŏ hĭōhl ngahne iāange læth hagonheri.

10. Ĕniāh discipulos gnæh ten ānæh. Iana wahtschi rĕnādĕsĭ tā ngōhnĕ hĭōhl ngahne ānæh, wī gāmănō hallapah.

11. Gnæh Iesus ten ānæh: hæt tōmri băiūh domback næh ăléōhlă.

12. Wanting in the translation.

13. Ĕniāh băiūh omsōĕmĕ kiniohm ten Iesus seiongh-antgnæh ānæh, tărōpĕtĕ tey lagoy ānæh ĭtschēitschĕrĭ Gnallæh. Măchā discipulos tayngne næh băiūh.

14. Măchā, gnæh Iesus: lakte, wat ăltéălă kiniohm sīĕl ten tiōĕ; siranæh kiniohm tiămāng reyno haléang.

15. Ĕniāh ānæh tărōpĕtĕ teyri lagoy kiniohm ĕniāh tiū som tiuk næh.

16. Hæroh sīĕl ten Iesus héang băiūh, gnæh; lăpāh rabbi, tian lăpāh ōhtĕ wī'n tiōĕ tiămāng hæt kăpāh, æ.

17. Gnæh Iesus ten ānæh: tiōan gnæh'n me tiōĕ lăpāh? himéang Gnallæh, lăpāh, băiūh tă tōmri hallapah. Iana me hio sīĕl ol hæt kăpāh, æ, wī gnéang Gnallæh.

18. Băiūh hămah tian gnéang? opsiŏp Iesus, wat me suck băiūh. Wat me hagonheri, wat me haiiuhl. Wat me gnæh mitai ta băiūh rio.

19. Hăntahp'n me tiĭĕ'n me. Me ōhtĕ hăntahp băiūh rio, som me hăntahp me.

20. Ĕniăh næh wiæchle maial gnæh sen Iesus tiōĕ læth wī næh tōmri, som hæh tiōĕ læth kiniohm; tian pétri ōhtĕ wī'n tīōĕ.

21. Opsiŏp Iesus ten ānæh: iana me hio læth hæt heangteri lăpāh, tiū ini tiŏāhă'n me tă tōmri, seiōnghætsi næh ten bŏăp băiūh, wahtschi me hærŏghæh tiămāng tiŏāhă ol haléang; ĕniāh sīĕl iāngteri'n tiōĕ.

22. Næh ăleōhlă hĭānge wīæchle maial, læth iēngnătŏ tiū som Iesus. Anæh læth tiămāng kărūwā tiŏāhă.

23. Ĕniāh Iesus gnæh ten discipulos ānæh: tiöĕ gnæh rōch ten üffé: tiămāng tiŏāha băiūh siĕl ol reyno haléang, bihsi gāŭ.

24. Tiöĕ gnæh ten üffé: tiămāng tiŏāhă băiūh hæt hulahtschi rōch siĕl ol reyno Gnallæh, pétri hulahtschi rōch haiio tiéhrum tănōkă.

25. Næh hĭāngĕ discipulos ānæh bihsi băhāh gnæh: wahtschi, tiin băiūh rōch siĕl ol haléang?

26. Iesus găngămāt ānæh, gnæh ten ānæh, băiūh hæt rōch, măchā, gnallæ rōch tă tōmri.

27. Opsiŏp Petrus gnæh ten ānæh: hæroh tiöoy læth iaæh tă tōmri, sīĕl iangteri'n me tian lăpāh hærŏghæh iay ten tiöoy?

28. Gnæh Iesus ten ānæh (wanting).

29. Băiūh som iaæh nihri, ngōhnĕ nihti ngahne nihti tiĕtĭ ngōhnĕ, tīĕtĭ ngahne, kiniohm, hiiom ānæh hăntahp'n tiöĕ, næh băiūh hærŏghæh ŭghæh tă tōmri tănæh nay siōa pétri tă næh som ānæh læth iaæh, ānæh kăchāt hærŏghæh tiămāng hæt kăpāh æ.

30. (Omitted in the MS.)

Chap. 20.

1. Læth reyno haléang som ŏmiāh. Ānæh tiū som nih ol būiūĕ menloit băiūh wī hiiom ānæh.

2. Ānæh menloit hĭōhl băiūh mamĕ hiiom hāniŏă ten iohl băiūh iöhl săckāme himéang fanam, ĕniăh hahĭānge ānæh ten hiiom ānæh.

3. Gohenroha ānæh tiū héo rio băiūh séōka zagey nihri hæt găleiĕn.

4. Gnæh ten ānæh: üffé kăchāt sīĕl ten hiiom'n tiöĕ hio tiŏĕ hāniŏă ten üffé.

5. Næh băiūh sīĕl ten hiiom. Ŏmiāh tiū som nih serihængriei, tiū som nih tinfātie wī som ŭrēh.

6. Ol bŭiūĕ ănæh tiū som nih, héo rio băiūh som hæt wī gnæh ten ānæh: tiōan ŭffé séōka næh săckāme ŏmtōhm, hæt găleiĕn?

7. Băiūh opsiŏp ten ānæh: băiūh hæt menloit tiōoy. Ŏmiāh gnæh ten ānæh: ŭffé kăchāt tiū ten hiiom'n tiōé hiio hāniŏă lăpāh ten ŭffé.

8. Hăttōhm gnæh ŏmiāh ta hiiom ten lohm ānæh: ŭkēizăgă băiūh māmĕ hiiom, iay hăiōăhă ten ānæh.

9. Băiūh som læth menloit ol būiūĕ sīĕl, ĭōhl băiūh ŭghæh himéang fanam.

10. Măchā uréh læth menloit băiūh sīĕl mătătōurĭ ānæh hærŏghæh ŭghæh pétri, măchā, ĭōhl băiūh kăchāt ŭghæh himéang fanam.

11. Næh himéang fanam ŭghæh ānæh læth ragleto en ŏmiāh.

12. Gnæh: næh băiūh mŭnbĕtschĭ hæh læth wī, tiōoy læth ŭghæh găū, taing hæng săckāme ŏmtōhm, măchā, me iay ten ānæh hăiōăhă, som ten tiōoy.

13. Ŏmiāh opsiŏp, gnæh: ten himéang tă ānæh gontiö, tiöĕ hæt wī hallapah ten me, me hæt menloit gā hĭōhl'n tiöĕ himéang fanam?

14. Ŭghæh'n me hăioăhă'n me, tiū. Hio'n tiöĕ iay ten næh băiūh som læth sīĕl ŏngiūăngniĕ hāniŏă som ten me.

15. Tiöĕ hæt rōch gā wī næh som hio hĭōhl tiōăhă'n tiöĕ. Tiöĕ seiōngiento băiūh, me læth ragleto gā?

16. Wahtschi ŏngiūăngniĕ băiūh hærŏghæh hembéa som ŭrēh băiūh ŭrēh sīĕl băiūh hærŏghæh hembéa som ŏngiūăngiĕ sīĕl băiūh.

17. Ĕniāh Iesus sīĕl ten Ierusalem. Ol kaié ānæh itschēitschĕrĭ ananheri ten som ā discipulos gnæh ten ānæh.

18. Hæroh tiöoy sīĕl ten Ierusalem, gnāllæ Goæn bǎiūh hærŏghæh læth ŭghæh omsiomate ten sacerdotes ten escribos som hærŏghæh gnæh ǎnæh ōhtĕ kǎpāh.

19. Hærŏghæh ĕnlān omsōĕmĕ ānæh ten gentios, ĭtei ānæh ŭffōg, optepānæh ten ūnīgǎ (wī kǎpāh), mǎchā, lūĕ sǎckāme ānæh hærŏghæh ĕniāchnǎto.

20. Ĕniāh sīĕl ten Iesus sīĕtĭ ngahne tǎ kiniohm Zebedæus, hĭōhl ā gŏænti ngōhnĕ ānæh, gnohlseri seionghantgnæh ānæh.

21. Iesus hǎmah ǎnæh, tian hio me? ānæh opsiŏp: ŏmiāh gnæh'n me, héang gŏænti ten latiūlǎ rio gŏænti ten lavākǎ me.

22. Mǎchā, Iesus opsiŏp gnæh: hæt ǎchā ŭffé tian ŭffé seionghantgnæh. Rōch ŭffé gā bem tǎ tiuk bem som tiŏĕ hærŏghæh bem? Rōch ŭffé gā læth ialagoy tǎ næh bautismo som tiŏĕ hærŏghæh ialagoy? Ānæh gnæh ten Iesus: ānmĕrĭ.

23. Iesus gnæh ten ānæh: ŭffé hærŏghæh bem ta tiuk bem tiŏĕ, ŭffé hærŏghæh ialagoy tǎ bautismo som hærŏghæh ialagoy tiōĕ, mǎchā, tiŏĕ hæt rōch iay ten ŭffé būiiĕ ten lǎtiūla, lavākǎ tiŏĕ, næh tǎlǎtōurĭ tǎ tīĕtĭ'n tiŏĕ.

24. Næh hĭānge som discipulos læth ragleto ten næh ǎ hĭōhlhéwa.

25. Mǎchā, Iesus gnæh ten ānæh heinke, gnæh rey ol wīĕnĭ mǎtai gnéang ten bǎiūh; ŏmiāsesi tiǎmāng gŏāng; næh ŭffé ǎchā.

26. Mǎchā, wat ŭffé wahtschi, himéang bǎiūh ta ŭffé iana hætout hembéa kǎrūwǎ ungagoy, ōhtĕ servir ten ŭffé.

27. Héang bǎiūh tǎ ŭffé som hio hembéa ŏmiāh ōhtĕ hembéa lohm ten ŭffé.

28. Wahtschi Gŏæn bǎiūh hæt læth sīĕl hembéa ŏmiāh, mǎchā læth sīĕl som lohm, iay æ ānæh ŭghæh iay bihsi bǎiūh.

29. Eniah ānæh tiū som Iericho, bihsi mōmtŏhmĕ băiūh sīĕl iangteri ānæh.

30. Hæroh, ā palléolmat băiūh būiiĕ mĕæhŏ kăié. Iesus itōæ ol kăié ānæh hĭānge ŏtīŏn kărūsĭnĕ gnæh; ŏmiāh, gŏæn David me sŏmiōnghăsīĕn ten tiöoy.

31. Mŏmtōhmĕ băiūh tayngne ānæh, gnæh wat üffé léăngtey. Măchā ānæh ŏtīoŭ pétri kărūsine: Omiăh, Gŏæn David me sŏmiōnghăsīĕn ten tiöoy.

32. Iesus séoka gnæh ānæh heinke, hāmăh ānæh: tian hio üffé ten tiöé?

33. Ānæh opsiŏp: ŏmiāh, wī olmat tiöoy héo.

34. Iesus sŏmiōnghăsīen ten ānæh, taiō olmat ānæh: hŭlātschi olmat ānæh héo, ānæh sīĕl iangteri Iesus.

Chap. 21.

1. Anæh sīĕl mĕæhŏ Ierusalem ten Bethphage, mĕæhŏ hăniūĕn ta Olivas: ĕniăh Iesus hahĭāuge ā băiūh tă discipulos ānæh.

2. Gnæh ten ānæh. Sīĕl üffé ten tiuk nihri, Gnāllæ zagey üffé; hŭlātschĭ üffé hærŏghæh băiain héang buna, som læth ĕnlān, himéang bunico hĭōhl næh; üffé iæchne næh, omsōĕmĕ næh ten tiöé.

3. Iana héang iōang hămāh üffé, gnæh üffé. Ōmiāh ōhtĕ næh, hŭlāhtschĭ ānæh hærŏghæh iăānge næh ten üffé.

4. Næh tōmri læth, tāiō ăleōhlă ta Propheta som gnæh.

5. Gnæh tin gŏænti ngahne Zion hæroh? Rey me sīĕl ten me som hæt tiōngto băiūh, ïbuheri tă ock bunico, ibuheri tă ock gŏæn buna som ockback lāngau.

6. Discipulos tiū, wī som Iesus læth gnæh ten ānæh.

7. Omsōĕmĕ buna hĭōhl bunico tĭemlachăni kănlōh ānæh tă ock næh, Iesus ibuheri ta ock næh.

8. Bihsi băiūh tiĕmtachănĭ kănlōh ānæh ol kăié; rio băiūh utæcha séruwal ŭnīgă, kăwāl næh ol kăié.

9. Mŏmtōhmĕ băiūh som ŏtmŏreh, som sīĕl iangteri ānæh, ŏtiōŭ kărūsĭnĕ gnæh: hosannah (lăpāh me rück) Gŏæn David, lăpāh ānæh, som sīĕl ol léang tă Gnallæh! hosannah ol tiong haléang.

10. Iesus sīĕl ol Ierusalem, tōmri băiūh Ierusalem læth maravilhados, hămāh tiin băiūh ānæh.

11. Mŏmtōhmĕ băiūh gnæh: ānæh Iesus, propheta som Nazareth tiuk mătai Galilæa.

12. Eniāh Iesus sīĕl ol nih Gnallæh tschiāgĕnĭ som næh tōmri băiūh ini, tōmri băiūh halau'n, balahli gĕrāhă tă băiūh haoll pataccas gĕrāhă tă băiūh som ini mŭmūh.

13. Iesus gnæh ten ānæh băiūhri: Læth attæt nih tiŏĕ ōhtĕ tiămāng léang nih tă itschēitschĕrĭ Gnallæh, măchā, üffé læth wī nih tiŏĕ anuhle ta huri.

14. Eniāh palléolmāt, suru băiūh sīĕl ol nih Gnallæh ten Iesus, Iesus wī ānæh lăpāh'n āhă.

15. Măchā, kărūwă sacerdotes, escribos, hæroh maravilhas som wī Iesus, hīānge kiniōhm ol nih Gnallæh som otiōŭ kărūsĭnĕ: hosannah ten Goæn David: ānæh læth bihsi ragleto.

16. Gnæh ten Iesus: hiang'n me gā næh som gnæh næh kiniohm? Opsiŏp Iesus ten anæh: anmerĭ, hæt læth hænroh üffé gā næh som læth attæt: me læth wī lock lăpāh aléōhlă som olfang ta kiniōhm, tă kăiōa kiniōhm.

17. Eniāh Iesus iăæh ānæh, tiū som Ierusalem, sīĕl ten Bethania, hembéa gnallæ.

18. Gohenroha ānæh sōătrī ten Ierusalem, ānæh oiknĕ.

19. Héo ŭnīgă tălōĕ mĕæhō kaié, sīĕl ten næh, anæh băiain bihsi rai, măchā tălōĕ hæt băiain, eniāh Iesus gnæh ten næh ŭnīgă: wat me séiū lock iūăngri. Hŭlāhtschi næh ŭnīgă tălōĕ paniop.

20. Næh héo discipulos læth maravilhados, gnæh: tiōăn næh ŭnīgă tălōĕ watschi hŭlāhtschi paniop?

21. Opsiŏp Iesus gnæh ten ānæh: tiöĕ gnæh rōch ten üffé, iana üffé tiămāng séiang, iana rūĕtŏ, üffé hæroghæh wī watschi som tiöĕ læth wi ten ŭnīgă tălōé. Anmĕrĭ üffé rōch wī pĕtri, iana üffé hærŏghæh gnæh ten næh hăniūĕn, tiū som næh fungsi ol gămălæh, hærŏghæh læth watschi.

22. Tōmri som üffé næroghæh seionghantgnæh Gnallæh, üffé hæroghæh ŭghæh, iana üffé rūĕtŏ.

23. Iesus sīĕl ol nih Gnallæh tay mŏmtōhmĕ băiūh; ĕniāh kărūwă sacerdotes, presbyteros tă mŏmtōhmĕ băiūh sīĕl ten ānæh gnæh: som tiū me tiămāng rōch wi wahtschi? tiin iōang læth iay ten me næh rōch?

24. Măchā, Iesus opsiŏp gnæh ten ānæh: tiöĕ kăchāt hio hămāh üffé mŭmbéhtschĭ ăléōhlă, iana üffé gnæh næh ten tiöĕ, tiöĕ kăchāt hio gnæh ten üffé som tiū tiöĕ tiămāng rōch wī wahtschi.

25. Som tiū læth rück bautismo tă Iohannes? Som haléang gā? som băiūh ga? ĕniāh sacerdotes, presbyteros, mŏtătoūrĭ gnæh ol'n ānæh: iana tiöoy gnæh, læth rück som heléang, anæh hærrŏghæh ten tiöoy: tiōan üffé hæt rüĕtŏ Iohannes?

26. Măchā, iāna tiöoy gnæh: læth rück som băiūh; tiöoy băhāh tä mŏmtōhme băiūh, băiūh tă tōmri rūĕtŏ Iohannes læth propheta.

27. Wahtschi ānæh opsiŏp ten Iesus: hæt ăchā'n tiöoy. Eniāh Iesus gnæh ten ānæh wahtschi tiöĕ kăchāt hæt gnæh ten üffé som tiū tiöĕ tæth tiămāng rōch wī wahtschi.

28. Măchā, tian mŏtătourĭ üffé? héang băiūh læth tiămāng ā gŏænti, ānæh sīĕl ŭrēh ten himéang gŏænti gnæh: goænti tiöĕ me tiū hĕnlæhn wī hiiom tiöĕ.

29. Ānæh opsiŏp: hætschu. Măchā mŭnbēhtschī eniāh ānæh læth rio mŏtătourĭ, tiū wī hiiom.

30. Băiūh sīĕl ten rio gŏænti, gnæh som ŭrēh. Opsiŏp ānæh: ŏmiāh, tiŏĕ hio tiū; măchā ānæh hæt tiū wī hiiom.

31. Tiin băiūh tă næh ā gŏænti læth wī tălătourĭ tă tiĕtĭ ānæh? opsiŏp ānæp ten Iesus: ŭrēh gŏænti. Iesus gnæh ten ānæh: tiŏĕ gnæh rōch ten üffé; publicanos, hagōnĕiey rōch sīĕl ol regno haléang pétri hŭlătschĭ tă üffé.

32. Iohannes læth sīĕl ten üffé, tay üffé lăpāh kaié, üffé hæt tūĕtŏ ăléōhlă ānæh; māchā, publicanos, hagŏnĕiey rūĕtŏ. Üffé næh héo, hæt rio mŏtātourĭ, hæt læth ĕniāh rūĕtŏ āléōhlă ānæh.

33. Hiang'n üffé rio parabola: héang ŏmiāh læth ăppĕp hiiom ta vinho, wī kănsiāmĕ, hawehngneri næh ocksiack tiuk kŏmieithĕsĭ vinho, māmĕ tiong nih ol næh. Eniāh ŏmiāh menloit næh hiiom ten băiūh māmĕ hiiom ta vinho. Eniāh ānæh tiū ten rio mătai.

34. Hæh tă iūăngri héau, ŏmĭah hahĭange lohmri ānæh ten băiūh māmĕ hiiom vinho ŭghæh iūăngri næh.

35. Măchā, băiūh māmĕ hiiom vinho kăiāng lohmri ānæh, uffog himéang lohm, sack rio, halæng rio lohm hĭōhl mangæh wī anæh kăpāh.

36. Eniāh ŏmiāh hahĭange lohmri pétri tă ānæh som læth hahĭănge ŭrēh. Măchā băiūh māmĕ hiiom wi ten ānæh som ūrēh.

37. Ĕniăh ŏmiāh hahĭānge gŏænti ānæh mŏtătouri: næh băiūh hærŏghæh băhāh ta gŏænti tiŏĕ.

38. Măchā, băiūh māmĕ hiiom vinho héō gŏænti ŏmiāh, gnæh héang băiūh ten rio. Ānæh gŏæn ŏmiāh, heinke, hio tiŏoy sack ānæh, tiămang tĭoāhă ānæh.

39. Eniāh ānæh kăiāng gŏænti ŏmiāh, tschiāgĕnĭ ānæh som hiiom vinho, sack ānæh.

40. Ŏmiāh tă hiiom vinho sōătrĭ ĕniāh, tian hærŏghæh wī ten næh băiūh māmĕ hiiom vinho?

41. Opsiŏp ānæh ten Iesus: ŏmiāh hærŏghæh wī kăpāh næh mĕnsēhniĕ, hærŏghæh menloit rio băiūh māmĕ hiiom vinho ānæh, som iay ten ānæh iūăngri ol săpāh hæh.

42. Opsiŏp Iesus ten ānæh, hæt hænroh üffé gā ol livro gnéang Gnallæh? mangæh som băiūh māmĕ nih læth gnæh hallapah, læth mangæh wī rōch nih. Wahtschi læth tălătourī tă Gnallæh; tiŏoy héo læth maravilhados.

43. Wahtschi tiöĕ gnæh ten üffé; Reyno Gnallæh hærŏghæh læth ŭghæh som üffé, iay ten gentios som iay iūăngri tă næh.

44. Băiūh som goh lagoy næh mangæh hærŏghæh gerochni āhă, iana næh mangæh goh lagoy băiūh hærŏghæh niangme næh băiŭh.

45. Kărūwă sacerdotes escribos hĭange parabolas som gnæh Iesus, ĕniāh ăchā Iesus læth gnæh tă ānæh.

46. Ānæh băiain kăiāng Iesus, măchā ānæh băhāh tă mŏmtohmĕ băiūh, som sūĕtŏ Iesus læth propheta.

Chap. 22.

1. Iesus itschēitschĕrĭ pétri parabolas ten ānæh gnæh.

2. Læth reyno haléang som rey, som læth wī mŏnpōhkĕ gāmănŏ ten gŏsenti ānæh.

3. Rey hahiange lohmri ānæh ukēizăgā băiūh anrunga ungock mŏnpōhkĕ. Măchā anæh hætschu siel.

4. Ĕniāh ānæh hahĭānge rio lohmri, gnæh: mangéo üffé ten băiūh tă anrunga: hæroh, tiöĕ, læth wi monpōhke læth kaloch kapōū tiöĕ, lăpāh kărūwă enhéang mæh tiöĕ læth kaloch, læth ouwī tă tōmri, heinkĕn üffé ten mŏnpōhkĕ gāmănŏ.

5. Măchā, næh băiūh hæt hĭāngnato, tiū wī hiiom, wī eniāh [illegible] băiūh kăiāng lōhmri, itei, sack ānæh.

7. Rey hĭänge næh ĕniāh læth bihsi gesto, hahĭänge hămŏāsĕsĭ ānæh, wī kăpāh næh huri, isuh nihri ānæh.

8. Ĕniāh rey gnæh ten lohmri anæh: læth wī mŏnpōhkĕ, măchā băiūh tă anrunga læth hallapah.

9. Tiū üffé ol kaié, gnæh heinke ten mŏnpōhkĕ tōmri băiūh som mōtnĕrĭ üffé.

10. Lohmri tiū ol kaié, omsōĕmĕ lăpāh băiūh hallapah băiūh tă tōmri som ānæh mōtnĕrĭ. Gĕrāhă tă tōmri læth niiĕt.

11. Ĕniāh rey sīĕl gāngămăt băiūh anrunga, hæroh næh himéang băiūh som hæt læth ŏwīiătŏ kănlōh tă mŏnpōhkĕ gāmănŏ.

12. Rey gnæh ten ānæh: gontiŏĕ, me tiōan sīĕl ol nih hæt ŏwīiătŏ kănlōh tă mŏnpōhkĕ? măchā, ānæh læth som hæt ăchā iĕneith băiūh.

13. Ĕniāh rey gnæh ten lohmri ānæh: ĕnlān üffé teyri lagri tă næh băiūh, kăwūl ānæh ol tiuk tă kărūwă hăttohm; gnāllæ hærŏghæh gīiūm goykănăpe.

14. (Wanting in the MS.).

15. Ĕniāh Pharisæos tiū mŏtătōuri tian wī bāiain hallapah ol ăléōhlă tă Iesus.

16. Pharisæos hahĭänge discipulos ānæh hĭohl lohmri Herodes ten Iesus, gnéang hămāh ānæh: Rabbi, tiöoy ăchā, me hæt gnæh mitoy, me tay lăpāh kaié tă Gnallæh, me hæt băhāh tă băiūh, hæt gnæh'n me hiachneto ten kărūwa goy băiūh.

17. Wahtschi, gnæh'n me ten tiöoy, tian me mŏtătourĭ? Iay patacca ten Cæsar lăpāh gā? hallapah gā?

18. Iesus ăchā kŭsauhĕtsĭ tă næh băiūh gnæh ten ānæh: kŭsauhĕtsĭ băiūh tiōan üffé chāllă tiŏĕ?

19. Omsiok ten tiŏĕ pattacca som băiūh, iay ten Cæsar. Ānæh omsiok ten Iesus himéang patacca.

20. Iesus gnæh ten ānæh, kanrongasæhe, ăléohlă som læth attæt ol patacca, tă tiin iōang ?

21. Opsiŏp ānæh: tă Cæsar. Ĕniāh Iesus gnæh ten ānæh: Wahtschi iay üffé ten Cæsar næh som læth tiŏāhă tă Cæsar, iay üffé kăchāt ten Gnallæh næh som læth tiŏāhā tă Gnallæh.

22. Băiūh næh hĭāange, læth maravilhados tiū som Iesus.

23. Næh săckāme Sadducaeos, som hæt rūĕtŏ băiūh ĕniāchnătŏ som kămăpāh, sīĕl ten Iesus, hămāh næh, gnæh.

24. Rabbi, Moses læth gnéang, iana himéang băiūh kăpāh, hæt tiămāng kiniohm hiōhlhéwa ānæh ōhtĕ wī gāmănŏ hĭōhl ngahne to kămăpāh, wī lock kiniohm ten hĭōhlhéwa ānæh.

25. Măchā, læth hembéa hïōhl tiŏoy isait hĭohlhéwa. Tiau læth wī gāmănŏ ĕniāh kăpāh hæt tiămāng kiniohm. Wahtschi ngahne ānæh læth ngōhnĕ tă hĭōhlhéwa ānæh.

26. Wahtschi læth ten ā lūĕ, isait hiōhlhéwa.

27. Næh tōmri băiūh læth kăpāh, ĕniāh ngahne kăchāt læth kăpāh.

28. Wahtschi næh tōmri băiūh læth wī gāmănō hĭōhl næh ngahne, kămăpāh læth ĕniāchnătŏ ĕniāh tiin iōang tă, næh isait băiūh hærŏghæh tiămāng næh ngahne ?

29. Opsiŏp Iesus, gnæh ten ānæh, üffé tiŏong mæ, hæt ăchā'n üffé livro gnéang Gnallæh, hæt domback üffé gōăng tă Gnallæh.

30. Kămăpāh ĕniāchnătŏ ĕniāh, hæt hærŏghæh wī gāmănŏ hĭohl ngahne, hĭŏhl ngōhne măchā, læth ānæh som ehiomri ta Gnallæh ol haléang.

31. Hæt læth üffé hænroh gā næh som Gnallæh læth gnæh ten üffé tă ĕniāchnătŏ tă kămăpāh ? Gnallæh læth gnæh.

32. Tiŏe Gnallæh tă Abraham, Gnallæh tă Isaac,

Gnallæh tă Iacob. Măchā Gnallæh hæt Gnallæh tă kămăpāh, măchā Gnallæh tă băiūh tă æ.

33. Mŏmtōhmĕ băiūh hīānge næh ăléōhlā læth maravilhados tă aléohlă Iesus.

34. Iesus læth ăpāphĕsĭ olfang ta Sadducæos, Pharisæos hĭānge ĕniāh, ānæh hăttōhmte.

35. Himéang tă ānæh escribos, chāllă Iesus gnæh.

36. Rabbi, goy gnéang tă tōmri gnéang Gnallæh tiōă?

37. Iesus gnæh ten ānæh: me ōhtĕ hăntahp Gnallæh ŏmiāh me, tă ehiom me ŏmtohm tă entmōtĕ me ŏmtōhm, tă tălătourĭ me ŏmtōhm.

38. Næh pétri kărūwă goy gnéang.

39. Rio gnéang læth som næh ŭrēh gnéang: me ōhtĕ hăntahp gontiŏe'n me som me hăntaph'n me.

40. Băiūh som wī næh ā gnéang, læth wī tōmri som læth attæh ol livro gnéang Gnallæh.

41. Ĕniāh Iesus hămāh mŏmtōhme Pharisæos.

42. Tian mŏtatourĭ ŭffé: Christus gŏænti tiin iōang? opsiŏp ānæh: goæn David.

43. Iesus gnæh ten ānæh. Wahtschi, tiōan David, næh hæh som ɩangéo aléōhlă tă ehiom Gnallæh, gnæh Christus ōmiāh ānæh; ānæh læth gnæh wahtschi.

44. Ŏmiāh (Gnallæh) læth gnæh ten ŏmiāh tiŏē bŭiiĕ'n me ten lătiūlă tiŏĕ, ten hæh tiŏĕ hærŏghæh wī gnohlseri ten tănōăng niūĕlā'n me băiūh gesto som kĕlāchlĕrĭ ten me.

45. Wahtschi, David gnæh Christus ŏmiāh ānæh Christus gŏænti ānæh rōch gā?

46. Himéang tă Pharisæos hæt rōch opsiŏp ten Iesus, som næh sackāme tōmri băiūh băhāh hămah ānæh.

Chap. 23.

1. Ĕniāh Iesus ĭtschēitscherĭ ten mŏmtōhmĕ băiūh,
kăchāt ten discipulos ānæh.
2. Gnæh: Pharisæos, Escribos būiiĕ la goy ĕnbūĭ tă
Moses.
3. Tōmri som ānæh gnéang üffé ōhtĕ wī, wī üffé:
măchā, wat üffé wī som ānæh. Næh som ānæh gnéang
ten băiūh rio, ānæh hæt wī.
4. Ānæh wī bŏmahk kărūwă langan som băiūh hæt
roch ockback, antanghala næh ta goūnga băiūh; măchā
ānæh hætschu taiō næh hĭōhl himéang ginitey.
5. Tōmri som ānæh wī næh wī ānæh băiūh hæroh.
Wī ānæh kărŭtāck papel tă mŏtătourĭ gnéang Gnallæh,
som anæh ŏwīiatŏ, wī kărūwa fab kănlōh ānæh.
6. Iana ānæh sīĕl ten mŏnpōhkĕ, iana sīĕl ol synago-
ges, hætout ānæh buīiĕ ol tiuk ŏmiāh.
7. Hætout ānæh băiūh ngnohlngneri ten ānæh ol kaié,
gnæh ānæh rabbi.........
8. Măchā, wat üffé hætout léang rabbi. Himéang
rabbi tă üffé, Christus, üffé ŏmtōhm hiohlhĕwa.
9. Wat üffé gnæh tiĕtĭ himéang băiūh ol wīĕnĭ mătai.
Himéang tiĕtĭ üffé ānæh som hembéa ol haléang.
10. Wat üffé hætout léang ŏmiāh, himéang ŏmiah tă
üffé, Christus.
11. Pétri kărūwa băiūh tă üffé ōhtĕ hembéa lohm üffé.
12. (Wanting in the MS.).
13. Escribos, Pharisæos aiiūh ten üffé kŭsauhĕtsĭ
băiuh, som ăpāphĕsĭ foang tă reyno hăléang ten băiūh.
Üffé hæt sīĕl ol næh; üffé sanheté băiūh som hætout sīĕl
ol næh.
14. Escribos, Pharisæos, aiiūh ten üffé kŭsauhĕtsĭ
băiūh, som ungock nihri tă madiu ngahne; măchā băiuh

hæroh bihsi itscheitschĕ:ĭ Gnallæh. Wahtschi pétri tetschifock hæroghæh taiō üffé.

15. Escribos, Pharisæos, aiiüh ten üffé kŭsauhĕtsĭ băiūh: üffé itoæ hawehngri mătai, rūen ol gămălæh, wī himéang gontiöĕ tă Iudaeos: măchā, ānæh læth gontiöĕ ĕniāh, üffé wī ănæh kiniohm tă iwi pétri hallapah tă üffé.

16. Palléolmat băiūh som omsiock tiăgă tă kaié ten băiūh rio, aiiüh ten üffé, som gnæh: iana héang iōang iurar ten nih Gnallæh; hæt roch næh ăléōhlă; măchā băiūh som iurar ten ōmlom tă nih Gnallæh ōhtĕ wī næh som ānæh læth gnæh roch.

17. Hæt ăchāhinto palléolmat băiūh üffé! tian pétri? Ŏmlōm gā? Nih Gnallæh gā, som wī sanito ōmlom.

18. (Üffé gnæh) Băiūh som gnæh rōch, ăchā gĕrāhă Gnallæh, næh hæt rōch ăléōhlă, măchā băiūh som iurar, ăchā tănælsĕ tă goy gĕrahă Gnallæh, ānæh ōhtĕ wī næh som gnæh rōch.

19. Hæt ăchāhinto palléolmat băiūh üffé! tian pétri? tănælsĕ gā? gĕrāhă Gnallæah gā, som wī sancto tănælsĕ?

20.
21.
22. (Wanting in the MS.).
23.
24.

25. Escribos, Pharisæos, aiiüh ten üffé kŭsauhĕtsĭ băiūh, som wī gĕrāhă, tiuk bem hæt in ōchĕn, măchā, olen næh læth buhs tă tiōāhă haiuhl.

26. Palléolmat Pharisæos, me ŭrēh olen wī hæt in gérāhă, tiuk bem, ĕniāh ōchĕn hembéa hæt iu.

27. Pharisæos, Escribos aiiüh ten üffé kŭsauhĕtsĭ băiūh. Üffé læth som anuhle kămăpah som læth layn layn. Ŏchēn næh lăpāh măiāl, măcha ol'en læth buhs tă engōĕng kămăpāh buhs tă lēndĕsĭ aik.

28. Wahtschi băiūh som hæroh üffé, mŏtătourĭ üffé heangesi lăpāh băiūh; măchā üffé læth ol āhă kŭsauhĕtsĭ hallapah băiūh.

29. Escribos, Pharisæos, aiiūh ten üffé kŭsauhĕtsĭ băiūh üffé wī pantēlĕ lagoy anuhle kămăpāh tă prophetas, üffé wī măiāl anuhle kămăpāh tă băiūh tă lăpāh.

30. Üffé gnæh: Iana tiöoy læth æ næh hæh som læth æ tiomri tiöoy, tiöoy hætschu gŏmhĭŏăchăngĕ wah tă prophetas som ānæh læth wī.

31. Wahtschi üffé gnæh rōch, üffé kiniohm tă băiuh som læth sack prophetas.

32. Anmĕrĭ üffé kăchāt wī kabūhesi hănfūĕtĕ tă tiomri üffé.

33. Tulæn, kaæt bait băiūh üffé, tian wī üffé hæt taiō üffé tetschifock ol bălāh tiuk iwi.

34. Hæroh tiöĕ hahĭănge ten üffé, prophetas, ăchāhinto băiūh, escribos Üffé hærŏghæh sack, optep ten ŭnīgă, mŏntāgnĕ tă næh băiūh, rio üffé hærŏghæh ŭffōg ol synagogas üffé hærŏghæh tiongbŏnōhnĕ ānæh ol tōmri tiuk nihri.

35. Wahtschi hærŏghæh tăiō üffé tetschifock som ōhtĕ taiō băiūh som læth gŏmhĭŏăchăngĕ tōmri wah tă lăpāh băiūh ol wiĕnĭ mătai, som wah tă Abel, băiūh tă lăpāh, som læth gŏmhiŏăchăngĕ ŭrēh, ten wah tă Zacharias gŏæn Barachia, som üffé læth sack sănai nih Gnallæh sănai girōlā Gnallæh.

36. Tiöĕ gnæh üffé rōch, næh tōmri hærŏghæh taiō næh băiūh.

37. Ierusalem! Ierusalem! som sack prophetas, som halæng băiūh hahĭănge ten me. Rolsi tiöĕ læth hætout hahiōhlhete kiniohm me, som tafock uloh kiniohm næh ol rĕnōĕ măchā üffé hætschu.

38. Hæroh, nihri üffé hærŏghæh tiŭngāit hæt'n tiŭĕnĕ.

39. Tiöĕ gnæh ten üffé lenhæh, üffé hæt hærŏghæh héo tiöĕ, ten hæh üffé gnæh: lăpāh rück ānæh som sīĕl ol léang Gnallæh.

CHAP. 24.

1. Ĕniāh Iesus tiū som nih Gnallæh, discipulos sīĕl ten ānæh omsiok ten ānæh nih Gnallæh læth māmĕ bihsi lăpāh măiāl.

2. Măchā Iesus gnæh ten ānæh: üffé héo næh tōmri gā? măchā, tiöĕ gnæh rōch ten üffé: himéang mongæh tă nih Gnallæh hæt hærŏghæh himbéa la goy rio mangæh tōmri hærŏghæh rākĕnĕ.

3. Iesus būiiĕ lagoy hăniūĕn tă Olivas, discipulos ānæh sīĕl ten ānæh ananheri, gnæh mangéo'n me ten tiöoy gahæh hærŏghæh rück næh. Tian nāngĕ hærŏghæh mangéo me rück wīĕnĭ mătai kapāh.

4. Opsiöp Iesus gnæh ten ānæh: hæroh wat rūĕtŏ üffé mitoy som băiūh itscheitschĕrĭ ten üffé.

5. Bihsi băiūh, ŭghæh léang tiöĕ, hærŏghæh rück, gnæh tiöĕ Christus. Ānæh hærŏghæh wī rūĕtŏ mitoy bihsi băiūh.

6. Üffé hærŏghæh hĭāngo bomōhn, léangtey ta kărūwă bomōhn. Hæroh wat üffé băhāh. Næh tōmri ōhtĕ læth ŭrēh. Măchā wahtschi tōmri hallapah hæt læth.

7. Băiūh tă héang mătai hærŏghæh kĕlăcklĕrĭ ten băiūh tă mătai rio, himéang reyno hærŏghæh hănlūngă ol lēndĕsĭ tiuk tă wīĕnĭ mătai.

8. Næh hæh ŭrēh hærŏghæh rŭck kărūwă hallapah.

9. Næh hæh băiūh hærŏghæh ŭghæh omsiomate üffé, wī tiacktifock sack üffé. Băiūh ol wīĕnĭ mătai omtōhm hærŏghæh malang üffé som hăntahp léang tiöĕ.

10. Ĕniāh bihsi băiūh hærŏghæh ragleto héang băiūh

hærŏghæh ŭghæh omsiomate băiūh rio, băiūh hærŏghæh malang băiŭh.

11. Bihsi kŭsauhĕtsĭ prophetas hærŏghæh rück wī tiöongmæ bihsi băiūh.

12. Hallapah hærŏghæh kābsăgōy wīĕnĭ mătai. Getii-chento tă bihsi băiūh hærŏghæh paniop.

13. Măchā, băiūh som læth rōch ten managnen hæh, hærŏghæh tiămāng lăpāh æ.

14. Evangelio ta reyno (haléang) hærŏghæh læth mangéo ol wīĕnĭ mătai omtōhm, tōmri băiūh ăchā. Ĕniāh hærŏghæh rück managnen hæh.

15. (This verse omitted in the MS.)

16. Ĕniāh, băiuh som hembéa ol mătai Iuda ōhtĕ loh, sian haniūĕn.

17. Băiūh som hembéa lagoy ock nih, wat tiētsi ol nih ŭghæh tiŏāhă.

18. Băiūh som hembéa ol hiiom, wat sōătrĭ ten nih ŭghæh kanloh anæh.

19. Măchā, næh hæh aiiūh ten ngahne kărūwă konrūi, ten ngahne som gnioth kiniohm.

20. Seionghantgnæh üffé ten Guallæh, üffé hæt ōhtĕ loh ol āmeh hay, hæt loh săckāme tă Sabbath.

21. Næh hæh hærŏghæh pétri kărūwă hallapah tă tōmri som læth som hæh wīĕnĭ mătai læth kăiōă ten lĕnhæh, pétri kărūwă hallapah tă tōmri som hærŏghæh rück ĕniāh.

22. (This verse omitted in the MS.)

23. Iana héang iōăng hærŏghæh gnæh ten üffé hæroh næh Christus, gnăllæ Christus, wat üffé rūĕtŏ.

24. Hærŏghæh rück kūsauhĕtsĭ Christus, kŭsauhĕtsĭ prophetas, som hærŏghæh wĭ kărūwă nange, kărūwă maravilhas.

25. Hæroh, tiöĕ læth mangéo næh ŭrēh ten üffé.

26. Wahtschi, iana băiūh gnæh ten üffé: hæroh, Christus hembéa ol tiungait hæt'n tiūĕnĕ, wat üffé tiū som nih; iana gnæh: ānæh hembéa ol kăntiūtĕ, wat üffé rūĕtŏ.

27. Som meht tiū som lăfūhl ræng ten sŏhūng, wahtschi (hŭlāhtschĭ) hærŏghæh rück Gŏæn băiūh.

28. Măchā, ŏtiū āhă kămăpāh, gnāllæ rĭēchnĕ mŏmtōhmĕ kălāng.

29. Hallapah gāŭ tă næh hæh læth ĕniāh, hæng, kăhæh, hærŏghæh tŭtiuhl, bihsi somlēti hærŏghæh goh som haléang, gōăng tă haléang hærŏghæh kŏmhōngrĭ.

30. Ĕniāh nāngĕ tă Gŏæn băiūh hærŏghæh tiungāit ol haléang. Ĕniāh tōmri băiūh ol wīĕnĭ mătai hærŏghæh giiüm, hærŏghæh héo Gŏæn băiūh, som, rück ol taiiuhl haléang, tiămāng kărūwă gōăng kărūwă tiungait.

31. (This verse omitted in the MS.)

32. Kŏmsĭōgă üffé parabola tă ŭnīgă tătōĕ. Iana séruwal næh læth isian, ina lock rai, üffé ăchā rück hæt tă iuangri.

33. Wahtschi, iana üffé héo næh tōmri, ăchā'n üffé næh hæh héau hūlātschĭ rück.

34. Tiŏĕ gnæh rōch ten üffé. Næh tōmri læth ŭrēh, næh mŏmtōhmĕ băiūh hæt hærŏghæh kăpāh.

35. Haléang, wīĕnĭ mātai hærŏghæh kăpāh măcha, ăléohlă tiŏĕ hembéa rōch.

36. Măchā, næh hæh, næh săckāme himéang iōang hæt ăchā, ehiom ol haléang kăchāt hæt ăchā, himéang tīĕti tiŏĕ ol haléang ăchā næh.

37. Măchā som læth hæh tă Noah, wahtschi hærŏghæh læth næh hæh, som Gĕæn băiūh rück.

38. Kărūwă améh som kābsăgōy wīĕnĭ mătai ŏmtōhm rück ŭrēh, næh hæh băiūh læth ungock, bem, ngōhnē wī gămānŏ hĭōhl ngahne, ngahne hĭōhl ngōhne ten săckāme Noah sĭel ol tiōng.

39. Ānæh hæt mŏtātourī tă næh, ten hæh kărūwă rack rück, almolhesi næh băiūh tă tōmri. Wahtschi kăchāt hærŏghæh læth næh hæh som Gŏæn băiūh rück.

40. Næh hæh, ā băiūh hærŏghæh hembéa ol hiiom, himéang băiūh hærŏghæh læth omsōĕmĕ rio hærŏghæh læth iaæh.

41. (This verse omitted in the MS.)

42. Wat üffé ĭtéăchlĕ hæt ăchā'n üffé gahæh rück ŏmiāh üffé.

43. Ōhtĕ üffé ăehā: iana héang ŏmiāh ăchā gahæh rück kălō, ānæh hærŏghæh ŏphiŏp, kĕlāehlĕrĭ ten kălō, som hio sīĕl ol nih ānæh.

44. Wahtschi, üffé kăehāt ōhtĕ ŏphīŏp. Gŏæn băiūh hærŏghæh rück ten hæh üffé hæt mŏtātourĭ.

45. Măchā tiin băiūh lăpāh ăchābinto lohm? Ŏmiāh læth wī ānæh goy băiūh tă lohmri ānæh, gnéang ten ānæh iay ungock ten rio lohmri ten lăpāh hæh.

46. Iana ŏmiāh ānæh rück héo lohm wī wahtschi, næh lohm băiūh ta lăpāh.

47. Gnæh'n tiŏĕ rōch ten üffé: ŏmiāh hærŏghæh wī ānæh lohm tŏmălhālă tiŏāhā ānæh tă tŏmri.

48. Măchā, iana rio hallapah lohm gnæh ol entmōtĕ ānæh. Ōmiāh tiŏĕ bihsi ram hæt hærŏghæh (hæt) rück.

49. Uffog læhm hĭūnti ānæh ungock, bem hĭŏhl bomēm.

50. Ŏmiāh tă næh lohm hærŏghæh sōătrĭ săckmāne ānæh hæt mŏtātourĭ, ten hæh ānæh hæt rūĕtŏ.

51. Ĕniāh ŏmiāh hærŏghæh wī kăpāh næh hallapah lohm, iay ten ānæh hăiōăhă tă kūsauhĕtsĭ băiūh. Næh hærŏghæh giium, goy kanāpe.

CHAP. 25.

1. Næh hæh reyno haléang hærŏghæh som tănæh tafuhl arĭéllĕ, som læth ŭghæh bălădéu ānæh, tiū som nih mōtnĕrĭ esposo.

2. Măchā tănæh arĭéllĕ læth ăchāhinto rio tănæh arĭéllĕ læth hæt ăchāhinto.

3. Hæt ăchāhinto orĭéllĕ ŭghæh bălădéu, măchā tiēt ŭghæh gnaik.

4. Ăchāhinto arĭĕllĕ ŭghæh bălădéu, gnaik kăchāt ŭghæh ol tăngaiūhl ānæh.

5. Esposo hæt hŭlātschĭ rück næh arĭéllé tă tōmri imein, ĕniāh itēach.

6. Măchā, ol iuanghattohm læth léangtey som ŏtiōŭ: hæroh, esposo héau; tiū üffé mōtnĕrĭ ānæh.

7. Næh hĭānge arĭéllĕ siōkleri, owwĭ baladéu ānæh.

8. Măchā, hæt ăchāhinto arĭéllĕ græh ten ăchāhinto arĭéllĕ: iay'n üffé ten tiŏoy mŭnbētschĭ tă gnaik üffé, bălădéu tiŏoy kăpāh.

9. Ăchāhinto arĭéllĕ opsiŏp, gnæh: Wat wahtschi hæt bōg ten tiŏoy, hæt bōg ten üffé. Măchā, tiū üffé ten băiūh som ini gnaik, halau'n ten üffé.

10. Ānæh tiū halau'n. Næh, hæh læth sīĕl esposo, arĭéllĕ som læth owwĭ, sīĕl hĭōhl ānæh ol nih tă mŏnpōhkĕ gamāno, ĕniāh foang næh læth ăpāphĕsĭ.

11. Manāgnĕn rio arĭéllĕ kăchāt sīĕl, gnæh: ŏmiāh, ŏmiāh isægni foang ten tiŏoy.

12. Măchā, ānæh opsiŏp gnæh: tiŏĕ ghæh rōch ten üffé: hæt ăchā'n tiŏĕ, tiin iōang üffé.

13. Wahtschi, wat üffé itéach, üffé hæt ăchā gā săckāme, gahæh hærŏghæh rück Gŏæn băiūh.

14. Læth ānæh som ŏmiāh, som tiū ten mătai rio, ŭrēh gnéang heinke lohmri ānæh, iay ten ānæh hærohgnasien tiŏăhă ānæh.

15. Ten héang lohm ānæh iay tănæh rucktay pataccas, ten rio ā rucktay pataccas, ten rio himéang rucktay pataccas. Læth ānæh iay ten iohl lohm som næh lohm læth rōch. Ĕniāh hulahtschi tiū ten mătai rio.

16. Ĕniāh lohm som læth anghionghala tănæh rucktay pataccas.

17. (This verse omitted in the MS.)

18. Măchā lohm som læth anghionghala himéang rucktay pataccas, wī anuhle ol mătai, entmothange tiŏāhă tă ŏmiāh ānæh.

19. Bihsi rām læth ĕniāh, ŏmiāh tă næh lohmri sōătrĭ, hărōh hĭōhl ānæh.

20. Lohm som læth ŭghæh tănæh rucktay pataccas siĕl, ŭghæh ten ŏmiāh rio pétri tănæh rucktay, gnæh. (The rest wanting.)

21.
22. } (Wanting in the MS.)
23.

24. Lohm som læth ŭghæh himéang rucktay pataccas, kăchāt siĕl, gnæh: ŏmiāh, me băiūh langnasien me itkeit iūăng som me hæt læth ăppĕp, me hamuhle næh som me hæt læth bomiong.

25. Næh ăchā'n tiŏĕ læth băhāh, tiū ĕntmōthăngĕ pataccas me ol anuhle hæroh, otæ tiŏāhă me.

26. Ŏmiāh opsiŏp gnæh ten ānæh: kŭsauhĕtsĭ hæt gălein lohm'n me! iana me ăehā tiŏĕ itkeit iūăng som tiŏĕ hæt læth ăppēp, tiŏĕ hamuhle næh som tiŏĕ hæt læth bomiong.

27. Me ōhtĕ ŭghæh pataccas tiŏĕ ten băiūh haoll pataccas tiŏĕ sōătrĭ ĕniāh ŭghæh tiŏāha tiŏĕ hiohle.

28. Wahtschi, üffé ŭghæh som ānæh næh himéang rucktay, iay næh ten lohm som tiămāng som rucktay pataccas.

29. Ten băiūh som tiămāng tiŏāha hærŏghæh iay pétri, ānæh hærŏghæh tiămāng kărūwă tiŏāhă. Măchā, som hæt tiămāng băiūh, hærŏghæh ŭghæh kăchāt næh (mūnbētschĭ) som ānæh tiămāng.

30. Kăwāl næh hallapah lohm ol tiuk kărūwă hattohm. Gnāllæ hærŏghæh gīium, goy kănăpĕ.

31. Næh hæh som Goæn băiūh hærŏghæh rück tiămāng kărūwă gloria, tŏmri sanctos ĕhiomri hĭōhl ānæh, hærŏghæh būiiĕ la goy ĕnbūĭ tă gloria ānæh.

32. Mŏmtōhmĕ băiūh tă tōmri hærŏghæh hattōhmte zagey tiăgă ānæh. Ĕniāh Gŏæn băiuh hærŏghæh iăănge mŏmtōhmĕ băiūh tă mŏmtōhmē băiūh, som băiūh ŏphīiŏp mæh, iăănge mæh ngahne tă mæh ngōhnē.

33. Ānæh hærŏghæh wī séoka mæh ngahne ten lătiūla, mæh ngohne ten lăvākă ānæh.

34. Ĕniāh rey hærŏghæh gnæh ten băiūh som séoka ten lătiūlă ānæh: heinké'n üffé tīĕtĭ'n tiŏĕ hætout lăpāh ten üffé. Tiămāng üffé reyno som læth tŏmāl ten üffé, som hæh wīĕnĭ mătai læth kăiōă.

35. Tiŏĕ læth oiknĕ, üffé læth iay ungock ten tiŏĕ. Læth hiléang tiŏĕ, üffé læth iay bem ten tiŏĕ. Tiŏĕ læth kaleng üffé læth mawīho tiŏĕ.

36. Tiŏĕ læth hætiahl, üffé læth iay kănlōh ten tiŏĕ. Tiŏĕ læth tuh, üffé læth rüngele tiŏĕ. Tiŏĕ læth ŏpāphăchăt, üffé læth rungele tiŏĕ.

37. Ĕniāh lăpah băiūh hærŏghæh opsiop gnæh ten rey: ŏmiāh, gahæh tiŏoy hæroh me oiknĕ, læth iay ungock ten me? Gahæh tiŏoy hæroh me hio bem, læth iay bem ten me.

38. Gahæh tiŏoy hæroh me kaleng læth mewīho me? gahæh tiŏoy hæroh me hætiahl læth ŏwīiătŏ me?

39. Gahæh tiŏoy hæroh me tuh, me læth ŏpāphāchăt læth rüngele me?

40. Ĕniāh rey hærŏghæh opsiŏp gnæh ten ānæh tiŏĕ gnæh rōch ten üffé: lăpāh som üffé læth wī ten himéang ta næh pétri mŭnbēhtschī üffé læth wī ten tiŏĕ.

41. Ĕniāh rey hærŏghæh gnæh kăchāt ten băiūh som

séoka ten lăvākă ānæh: tiū üffé, băiūh ta hallapah, ol hæt kăpāh bălāh, som læth haiiuhl ten iwi hĭōhl éhiom næh.

42. Tiöĕ læth oikne, üffé hæt iay ungock ten tiöĕ, tiöĕ læth hiléang, üffé hæt iay bem ten tiöĕ.

43. Tiöĕ læth kaleng, üffé hæt mewīho tiöĕ læth tuh, læth ŏpăphăchăt üffé hæt rüngele tiöĕ.

44. Næh băiūh kăchāt hærŏghæh opsiŏp ten ānæh gnæh: ŏmiāh, gahæh tiöoy hæroh me oikne, hiléang, kaleng, hætiahl, tuh ŏpăphăchăt, hæt wī lăpāh ten me?

45. Ĕniāh rey hærŏghæh opsiŏp, gnæh ten ānæh: gnæh'n tiöĕ rōch ten üffé: lăpāh som üffé hæt læth wi ten himéang tă næh pétri mŭnbētschi băiūh, næh üffé kăchāt hæt læth wi ten tiöĕ.

46. Næh hallapah băiūh hærŏghæh tiu tiacktifock ten hæt kăpāh hæh: măchā, lăpāh băiūh hærŏghæh tiămāng hæt kăpāh lăpāh æ.

Chap. 26.

1. Iesus næh tōmri ălĕōhlă læth ĭtscheitschĕrĭ ĕniāh, gnæh ten disciplos ānæh.

2. Ăchā'n üffé, ā térĭ rām rück săckām tă pascha. Gōæn băiūh hærŏghæh læth ŭghæh omsiomate ten băiūh, som hærŏghæh optep ānæh ten ŭnīgă.

3. Næh hæh kărūwă sacerdotes, escribos, presbyteros tă mŏmtōhmĕ băiūh, sīĕl ten nih tă kărūwă sacerdote Caiphas.

4. Mŏtătourĭ tian wī kăiāng Iesus, wī ānæh kăpāh.

5. Măchā, ānæh gnæh: wat sackame tă festo, wat wī malang mŏmtōhmë băiūh.

6. Iesus rüngele ol nih tă Simon tănoit tuh băiūh, ol Bethania.

7. Næh hæh sīĕl ten ānæh héang ngahne som kăiāng

héang tăngăiūhl tă bihsi lăpāh tŏngōien rack, gŏmhĭŏā-
changĕ næh lagoy Iesus næh, hæh som ānæh būiiĕ ungock.

8. Discipulos Iesus hæroh næh læth ragleto gnæh: tiōan wahtschi gŏmhĭŏāchăngĕ siranæh lăpāh tŏngōiĕn rack.

9. Næh rack ōhtĕ ini bihsi patacca, iay ten bŏāp băiūh.

10. Iesus ăchā næh gnæh ten ānæh: tiōan üffé wī iēngnătŏ næh ngahne? ānæh læth wī lăpāh ten tiöĕ.

11. Iohl singkām bŏāp băiūh hembéa hĭōhl üffé, măchā, tiöĕ hæt iohl singbām hembéa hiōhl üffé.

12. Næh ngahne læth gŏmhĭŏāchăngĕ næh rack lagoy'n tiöĕ, wī ăchā băiūh hærŏghæh ăllōhla'n tiöĕ.

13. Gnæh'n tiöĕ rōch ten üffé. Ol tōmri tiuk tă wīĕnĭ mătai ŏmtōhm, ŏtiū hærŏghæh mangéa næh evangelio gnāllæ kăchāt hærŏghæh mangéo næh som læth wī næh ngahne, ānæh hembéa ol entmōtĕ tă băiūh.

14. Ĕniāh himéang băiūh tă som ā discipulos som léang Iudas Iscarioth, tiū ten kărūwă sacerdotes.

15. Gnæh tiin iay üffé ten tiöĕ, hio'n tiöĕ omsiok ŭghæh omsiomate Iesus ten üffé? sacerdotes gnæh iay ten ānæh lūĕ som fanam.

16. Ĕniāh Iudas halléa lăpāh hæh ŭghæh omsiomate ānæh.

17. Ŭrēh săckāme tă.........discipulos sīĕl ten Iesus, gnæh ten ānæh: tiū hio'n me tiöoy ōhtĕ kaloch mæh som ōhtĕ ungock săckāme tă pascha?

18. Iesus gnæh: üffé tiū ol tiuk nihri ten himéang băiūh, gnæh ten ānæh. Rabbi gnéang tiöoy gnæh ten me. Lĕnhæh lăpāh hæh'n tiöĕ, hio tiöĕ ungock mŏnpōhkĕ tă pascha hĭōhl discipulos tiöĕ ol nih me.

19. Discipulos wi som Iesus læth gnéang ten ānæh, kaloch mæh ta pascha.

20. Lăréh Iesus būii ungock hĭōhl som ā discipulos.

21. Ānæh ungock, Iesus gnæh. Tiöĕ gnæh rōch ten üffé, himéang băiūh tă üffé hærŏghæh omsiok ŭghæh omsiomate tiöĕ.

22. Næh hĭānge discipulos læth bihsi iēngnătŏ iohl băiūh tă ānæh bămah Iesus: ŏmiāh tiöĕ næh băiūh gā?

23. Ānæh opsiŏp gnæh: næh băiūh, som kaloohhesi ol gĕrāhă hĭōhl'n tiöĕ, ānæh hærŏghæh ŭghæh omsiok ŭghæh omsiomate tiöĕ.

24. Ānmĕrĭ, Gŏæn băiūh tiū (kăpāh) som læth attæt tă ānæh; măchā, aiiūh ten næh băiūh som omsiok ŭghæh omsiomate Gŏæn băiūh, næh băiūh iana hæt læth kāiōă pétri lăpāh ten ănæh.

25. Iudas, som omsiok ŭghæh omsiomate ănæh opsiŏp gnæh: rabbi, tiöĕ næh băiūh gā? Iesus gnæh ten ānæh: ānmĕrĭ, gnæh'n me.

26. Ānæh ungock næh hæh, Iesus ŭghæh pāo, zŭiōnghĕtsĭ, ōchnĕ næh, iay næh ten discipulos, gnæh: ŭghæh üffé paō, ungock, næh āhă'n tiöĕ.

27. Ĕniāh Iesus ŭghæh tiuk bem zŭiōnghĕtsĭ, iay næh ten discipulos, gnæh: üffé tomri bem ta næh.

28. Næh wæh'n tiöĕ, wah tă timæh testamento, som hærŏghæh gŏmhĭŏāchăngĕ wī lāgnĕtōĕn pōtsĭ ten bihsi băiūh.

29. Tiöĕ gnæh ten üffé: tiöĕ hæt hærŏghæh bem pétri tă næh vinho, som lĕnhah ten næh săckāme tiöĕ hærŏghæh bem næh timæh hĭōhl üffé ol reyno tă tīĕti tiöĕ.

30. Ānæh læth hædiuhle zŭiōnghĕtsĭ ten Gnallæh ĕniāh, tiū som næh ten hăniūĕn ta Olivas.

31. Iesus gnæh ten discipulos: næh rām üffé tōmri hærŏghæh læth hæt seiang ten tiöĕ. Læth attæt: tiöĕ hærŏghæh ŭffōg băiūh som ŏphīiăp mæh, mŏmtōhmĕ mæh hæroghæh gĕrūchnăsĭ.

32. Măchā, tiöĕ læth ĕniăchuătŏ ĕniāh hio tiöĕ ŏtmŏreh ten üffé ten mătai Galilæa.

33. Petrus opsiŏp gnæh ten Iesus: iana ānæh tōmri hærŏghæh hæ seiang ton me, tiöĕ hætschu læth hæt seiang.

34. Iesus gnæh ten ānæh: tiōĕ rōch ten me: næh rām tafock ngōhnĕ tĕkōŭ ŭrēh me hærŏghæh gnæh lūē siōā, me hæt ăchā tin băiūh tiöĕ.

35. Petrus gnæh ten ānæh: iana tiöĕ ōhtĕ kăpāh hĭōhl me, sock, tiōĕ hæt hærŏghæh gnæh hæt ăchā tin băiūh me. Wahtschi tōmri discipulos kăchāt ĭtscheitchĕrĭ.

36. Ĕniāh Iesus sĭēhl discipulos ten hiiom; léang næh Gethsemane. Ānæh gnæh ten, discipulos: būiie üffé næh, măchā, tiöē sĭēl la ānæh, ĭtscheitschĕrĭ ten Guallæh.

37. Iesus gnæh heinke iangterei ānæh Petrus hĭōhl ā gŏænti ta Zebedæus. Ĕniāh Iesus læth bihsi iēngnătŏ bihsi băhāh.

38. Iesus gnæh ten næh lūĕ băiūh: ehiom tiöĕ læth iēngnătŏ ten kāpah, uffé hembéa næh ophiiŏp hĭōhl'n tiöĕ.

39. Iesus mŭnbēhtschĭ pétri itōæ, gnohlseri ĭtscheitschĕrĭ ten Guallæh, gnæh: tīĕti tiöĕ, iana rōch wahtschi, næh tiuk bem ōhtĕ som tiöĕ, măchā, ōhtĕ læth tălătourĭ'n me, hæt tălătourī'n tiöĕ.

40. Ĕniāh soatri ten discipulos ānæh, hæroh itéach, gnæh ten Petrus: himéang hara ōphĭiăp hiohl'n tiöĕ, üffe hæt rōch gā?

41. (This verse omitted in the MS.)

42. A siōă ānæh tiū, ītscheitschĕrĭ ten Gnallæh gnæh. Tīĕtī'n tiöĕ iana hæt rōch tiū som tiöĕ næh tiuk bem, iana tiöĕ ōhtĕ bem, næh tälătourĭ me ōhtĕ læth wī.

43. Ĕniāh Iesus sōătrĭ hæroh discipulos itéach ānæh læth ingmein, hæt rōch tiāl olmat.

44. Iesus tiū som ānæh lūĕ siōa, ĭtscheitschĕrĭ ten Gnallæh, som ŭrēh.

45. Ĕniāh ānæh sōătrī ten discipulos, gnæh ten ānæh ; oh, lĕnhæh üffé hio itéach hia achmătŏ gā ? hæroh lenhæh læth hæh ŭghæh omsiomate Gōæn băiūh ol tey pōtsĭ băiūh.

46. Siocklere heinken üffé, hæroh, læth heau băiūh som omsiok ŭghæh omsiomate tiöĕ.

47. Ānæh hæt læth ĭtscheitschĕrĭ, hæroh sīĕl Iudas, himēang tă som ā discipulos hĭōhl ānæh kărūwă mŏmtōhmĕ băiūh som ūghæh sīiub, sanéh. Anæh læth hahĭānge ta kărūwă sacerdotes, tă presbyteros Iuda.

48. Iudas læth gnæh nāngĕ ten ānæh læth gnæh : næh băiūh som tiöĕ hærŏghæh dong ānæh Iesus üffé kăiāng ānæh.

49. Iudas hŭlātschĭ sīĕl ten Iesus gnæh : iangiente, Rabbi ; dong ānæh.

50. Iesus gnæh ten ānæh : gŏntiöe, tiōan me læth sīĕl ? ĕniāh hămŏāsĕsĭ, sīĕl, hākte teyri, kăiāng Iesus.

51. Hæroh, himéang tă băiūh som sīĕl hĭōhl Iesus hākte tey, ĕtōhĕniĕ sāmĕniŏ, ŭffōg lohm ta kărūwă sacerdota ŏlchōĕl himéang nang tă ānæh.

52. Măchā Iesus gnæh teæ ānæh : ŏwēhesi sīiub'n me ; băiūh som kăiāng, sīiub, siiub hærŏghæh wī ānæh kăpāh.

53. Măchā mŏtătourĭ me gā, tiöĕ hæt roch seionghantgnæh tīĕti tiöĕ, hahĭānge ten tiöĕ pétri tă som ā legiones éhiomri ? (ŭghæh iay ten tiöĕ).

54. Măchā wahtschi næh som læth attæt taiō rōch gā ? ōhtĕ læth wahtschi.

55. Næh hæh Iesus gnæh ten mŏmtōhmĕ băiūh : üffé tiū som nih, ŭghæh sīiub ŭghæh sanéh, som băiūh som hio kăiāng huri. Iohl săckāme tiöĕ læth būiiĕ ŏmiūĕng üffé, læth tay'n tiöĕ ol nih Gnallæh, măchă üffĕ hæt læth kăiāng tiöĕ.

56. Măchā, næh som prophetas læth attæt taiō næh

tōmri læth wahtschi. Eniăh tōmri discipulos Iesus iăæh ānæh loh.

57. Băiūh som læth kăiāng Iesus, omsōĕmĕ ānæh ten kărūwă sacerdote Caiphas. Mŏmtōhmĕ tă escribos, presbyteros læth sīĕl ten nih ānæh.

58. Petrus .... sīĕl iangteri Iesus ten nih tă kărūwă sacerdote; sīĕl ol nih būiiĕ hĭōhl lohmri, hio hæroh tian ānæh hærŏghæh wī ten Iesus.

59. Kărūwă sacerdotes, presbyteros, mŏmtōhmĕ tă omiahesi ŏmtōhm băiain ăléōhlă mitoy wī kăpāh Iesus som hallapâh băiūh.

60. Măchā hæt băiain. Bihsi băiūh sīĕl gnæh mitoy, măchā hæt băiain. Managnen sīĕl ā băiūh mitoy gnæh.

61. Iesus læth gnæh: tiōĕ rōch ōchnĕ nih Gnællah, ĕniāh lūĕ teri săckāme rōch tiōĕ māmĕ næh.

62. Kărūwă sacerdote sīōăchă hămah Iesus: me hæt opsiŏp gā ten hallapah som næh băiūh gnæh tă me?

63. Măchā, Iesus hæt ĭtscheitschĕrĭ: Ĕniāh kărūwă sacerdote opsiōp gnæh ten ānæh: hæt kăpāh æ tiămāng Gnallæh hĭānge, tiōĕ hămāh me, mangéo'n me ten tiŏoy me Christus Goæn Gnallæh gā?

64. Iesus gnæh ten ānæh: ānmĕrĭ, som gnæh me. Măchā, tiōĕ gnæh ten üffĕ, som lĕnhæh üffé hærŏghæh hés Gŏæn băiūh, būiie ten lătiūla tă gōăng, sīĕl ol taiiuhlri tă haléang.

65. Ĕniāh kărūwă sacerdote ŏchtæk kănlōh ānæh, gnæh: ānæh læth tayngne Gnallæh: tiōan băiain pétri aléōhlă? hærôh, lĕnhæh üffé læth hĭānge som ānæh tayngne Gnallæh.

66. Tian motătourĭ üffé? Momtōhmĕ băiūh opsiŏp gnæh. Ānæh ōhtĕ kăpāh.

67. Ĕniāh băiūh tapéhhangéo ol tiăgă Iesus, ăckhōck ānæh. Rio băiūh ŭfōg tăbōă ānæh gnæh.

68. Christus, mangéo ten tiŏoy tiin băiūh læth ŭfōg me.

69. Petrus būiiĕ ockzhiock nih. Sīĕl ten ānæh himéang lohm ngahne, gnæh ; me kăchāt, læth sīĕl iangteri næh Iesus som Galilæa.

70. Măchā Petrus, tōmri băiūh hĭānge gnæh mitoy: tiŏĕ hæt ăchā gā gnæh me.

71. Ānæh tiu som næh rio lohm ngahne héo ānæh gnæh ten băiūh som hembéa næh: Næh băiūh kăchāt sīĕl iangteri næh Iesus som Nazareth.

72. Petrus a siōa gnæh mitoy .... tiŏĕ hæt ăchā tiin băiūh ānæh.

73. Mŭnbētschĭ ĕniāh, băiūh som séoka næh, sīĕl gnæh ten Petrus: rōch, me kăchāt himéang tă næh băiūh. Iĕneith me wĭ ăchā næh.

74. Ĕniah Petrus .... gnæh: hæt ăchā tiŏĕ tiin băiūh ānæh; hŭlātschĭ ĕniāh tafock ngohne læth tékōŭ

75. Ĕniāh rück ol ĕntmōte tă Petrus ăléōhlă tă Iesus, som læth gnæh ten ānæh: tafock ngohne tĕkōŭ ŭrēh me lūĕ siōa hærŏghæh gnæh me hæt ăchā tiin băiūh tiŏĕ: Petrus tiū som nih bihsi iēngnătŏ giium.

Chap. 27.

1. Ol buhin mŏmtōhmĕ tōmri kărūwă sacerdotes, presbyteros tă băiūh Iudah, ĭtscheitschĕrĭ mŏtătourĭ wī kăpāh Iesus.

2. Ĕniāh enlān Iesus omsōĕmĕ ŭghæh omsiomate ānæh ten gubernador Pontius Pilatus.

3. Iudas, som læth omsiok ŭghæh omsiomate Iesus, hæroh Iesus ōhtĕ kăpāh, læth iēngnătŏ tă næh som ānæh læth wī, sōătrĭ ŭghæh næh lūĕ som fanam ten kărūwă sacerdotes, presbyteros, gnæh.

4. Tiöĕ læth wī hallapah tiöĕ læth ini wah tă băiūh tă lăpāh. Sacerdotes, presbyteros gnæh : sock hæroh'n me tian wi.

5. Iudas kăwāl næh fanam ol nih Gnallæh tiū. ....

6. Sacerdotes ŭghæh fanam, gnæh wat tiöoy āpĕsī næh ol haptep tă Gnallæh næh læth hāniŏă wah.

7. Ānæh mŏtătouri tian wī ĕniāh halau'n hiiom tă băiūh mĭtaie allohla næh băiūh kaléng.

8. Wahtschi léang tă næh hiiom ten hĕnlæn læth, hiiom tă wah.

9. Wahtschi læth rōch ăléōhlă tă propheta Ieremias som gnæh : ānæh læth ŭghæh lūĕ som fanam som læth hāniŏă halau'n băiūh, som ānæh læth halau'n tă gŏæn Israel.

10. Iay næh halau'n hiiom tă băiūh mitaie, som Gnallæh læth gnéang ten tiöĕ.

(Here the MS. abruptly terminates.)
